

Zajedništvo

POŽEGA, PROSINAC 2014. ■ GODIŠTE VIII. ■ BROJ 50 ■ ISSN 1846-4076

4

DOGAĐAJNICA

U Požegi otvorena Godina posvećenog života

Hrvatski branitelji hodočastili u Voćin

Sedamdeseta obljetnica ubojstva župnika Julija Bürgera

Blagoslov obnovljenih fresaka u crkvi sv. Lovre

Susret crkvenih zborova na blagdan sv. Cecilije

18

IZ NAŠEG CARITASA

Pomogli poplavljenima, ali i drugim potrebitima

Biskup posjetio ovisnike na liječenju u Ivanovcu

21

BRAĆA NAŠA POTREBITA

Ruža Ilić i Kata Mrvelj, stanovnice prognaničkog naselja u Kovačevcu

22

OBITELJ

U život je najvažnije uzajamno pomaganje

26

SPORT

Dalibor Banaj iz Požege svjetski je prvak u lovnu na šarane

27

KRŠTENJA

Sretan Božić!

Radi vas posta siromašan

(2 Kor 8,9)

Časna braćo svećenici i đakoni,
poštovani redovnici i redovnice,
bogoslovi i vjeroučitelji,
draža braća i sestre.

Sretan vam Božić, u Godini sv. Terezije Avilske, uz želju da poput nje duboko osjetite kako je našemu ljudskom srcu samo Bog dostatan te mu otvorite svoje biće i budete ispunjeni darom njegove blizine.

Sretan Božić vama, koji nosite teret staračke slabosti i nemoć zbog bolesti, koji trpite poniženje radi siromaštva, koji ste tjeskobni i osamljeni, pritisnuti nevoljama i brigama.

Sretan Božić vama očevi i majke, vjerni služitelji života, nerijetko u teškim okolnostima zbog gubitka radnoga mesta i zbog siromaštva.

Sretan Božić vama mladima koji srcem osjećate da ste stvorenici za više nego li vam nude sebični društveni sustavi koji vam ne otvaraju perspektive dostojeće budućnosti. Za sve vas u Betlehemu rodio se Sin Očev, postao je siromašan, preuzeo vaše boli i stradanja, darovao vam neprevarljive nade na bespućima čovječanstva.

1

Pred jaslicama požeške Katedrale

Želio bih se – u Godini sv. Terezije Avilske, o 500. obljetnici njezina rođenja – zajedno s vama zau staviti pred dojmljivim jaslicama naše Katedrale. Po svemu sudeći, naslikao ih je u XVIII. stoljeću požeški majstor Ivan Glavić za tadašnju župnu crkvu kada je za njezinu zaštitnicu izabrana svetica iz Avile i kada je na glavni oltar postavljena njezina slika.

Prizor betlehemskega rođenja na katedralnim jaslicama sveden je na tri ljudska i na dva životinjska lika te na malo inventara, a prepun je duhovne gustoće. U toploj i intimnoj kretnji Marija drži pelenu spremnu za povijanje

Novorođenoga. Sveti Josip svečano je prisutan u ozbiljnoj sabranosti srca i na molitvu sklopiljenih ruku. Dva životinjska lika imaju gotovo ljudske fisionomije, a cijela scena, od jasala do krova, ujedinjena je skromnim zlatom slamice. Zlatne zrake koje se šire iz Isusova tjelesa kao da su samo još jedan sloj slamice. Natpis »Gloria in excelsis Deo« u andelovim rukama, podsjeća na nadzemaljsku dimenziju događaja. Na našim jaslicama nema andela pjevača, pastira, ovčica, prirode ili nečega što bi skrenulo pozornost s djetešća Isusa na koje je usmjeren cijeli prizor. Iz siromašnoga, poniznoga i blagoga novorođenčeta sjaji, usred

Betlehemskega događaj u svojoj iznenađujućoj jednostavnosti i siromaštvu, na rubu društva, u stalici svjedoči da Božji zahvati ne korespondiraju s ljudskom logikom. Oni su najčešće povezani s ikustvom njegove šutnje i daljine, traže od nas da budemo ljudi posebne pozornosti, jer se Bog pojavljuje na neredovitim putovima, u prigodama kada ga najmanje očekujemo, u neobičnim trenutcima i iznenada.

Izabratи siromašтvo као posljedicu ljubavi, nasljedovanje je Isusova puta koјим je pobijedio svijet, zlo i smrt. Na takvo siromašтvo opredijelila se наша sv. Terezija Avilska, sv. Franjo Asiški i toliki drugi sveci sve do suvremenih među kojima je bl. Majka Terezija iz Kalkute, pridonijevši humanizaciji društva više nego li bilo koji revolucionarni pokret. To je Betlehem u suvremenosti za čije ljude vrijedi Isusova riječ „Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko“! (Mt 5,3).

3

Božja poniznost i siromašтvo

Posebnost pak betlehemskega događaja Božja je poniznost i siromašтvo. Isusovo rođenje nije se zabilo na kraljevskome dvoru ili među onodobnim moćnicima. Izabrao je posljednje mjesto kao odgovor na našu oholost, posvjedočio je da Božja snaga nije bahatost ili nasilje, nego poniznost. Odveć je oholosti na našim ulicama, u međuljudskim odnosima, politici, gospodarstvu, u našim srcima pa se međusobno ne prihvaćamo kao braća i sestre. Valja usvojiti Božji betlehemske izbor i učiniti naš svijet božanski ljepšim.

Sama suzdržanost u prikazu Isusova rođenja na našim jaslicama ima svoju poruku. Ona svjedoči da se nalazimo pred događajem Božje inicijative koja nadilazi našu ljudsku razinu, otvara pitanja, potiče iščekivanja, budi nadu, poziva na bdjenje, pokreće nas da budemo ljudi traganja, čežnje, da nadvladamo nezainteresiranost, ravnodušnost, hladnoću. Uvjerava nas da je Božje djelo nespojivo s lijenošću, s inertnom dosadom. Ono pokreće na put, poziva na akciju, usmjeruje prema cilju, vodi smislu – Isusu Kristu, punini Božje budućnosti koju nam je omogućio. Taj izvorni Božić suprotan je svemu što oko njega danas stvaraju interes, trgovina, glamur, površna kicanost, suprotan je svemu što završava prazninom duše.

Pored toga, betlehemski događaj u svojoj iznenađujućoj jednostavnosti i siromaštvu, na rubu društva, u stalici svjedoči da Božji zahvati ne korespondiraju s ljudskom logikom. Protivna je općemu suvremenom razmišljanju i djelovanju usredotočenom na kapital i profit, gdje je bogatstvo – idol, moć – svrha, vladanje – zadovoljavanje i hranjenje sebičnosti. Naša pretjerana težnja za imanjem i bogatstvom, naša navezanost na stvari, posljedica je misterija suprotnoga Bogu, misterija egoizma.

4

Bogatstvo odabira siromašтva

Izabratи siromašтvo kao posljedicu ljubavi, nasljedovanje je Isusova puta koјим je pobijedio svijet, zlo i smrt. Na takvo siromašтvo opredijelila se наша sv. Terezija Avilska, sv. Franjo Asiški i toliki drugi sveci – sve do suvremenih, među kojima je i bl. Majka Terezija iz Kalkute – pridonijevši humanizaciji društva više od bilo kojega revolucionarnog pokreta. To je Betlehem u suvremenosti za čije ljude vrijedi Isusova riječ »Blago siromasima duhom: njihovo je kraljevstvo nebesko! (Mt 5,3).

Božje siromašтvo u Betlehemu uči nas da se u našim okolnostima siromašтvo, nejednakosti i nepravde, treba boriti za promijenjene društvene odnose koji se ne mogu dogoditi ideološkim putem nego zalaganjem za ljubav, darivanjem sebe za dobro drugoga, u obitelji i školi, u politici i gospodarstvu, u osobnim i javnim susretima uz pomoć Božju. Uči nas Božić da siromašnima treba pružiti pomoć, a još nas više uči da treba živjeti ljubav kao siromašтvo koje mijenja svijet.

U Godini sv. Terezije Avilske i u Godini posvećenoga života, molimo da nas Isus osnaži svojim siromaštvom te po njegovu primjeru u našoj hrvatskoj domovini budemo služitelji bogatstva ljudskoga dostojanstva, pravednosti i mira. Neka vam je u tom nastojanju blagoslovljena 2015. godina. Od srca vas sve pozdravljam – vaš biskup

+ Antun Škvorčević

U POŽEGI OTVORENA GODINA POSVEĆENOG ŽIVOTA

Redovnički poziv dar je Božji koji treba živjeti kao služenje drugima

Nakon što je Prve nedjelje došašća na razini opće Crkve papa Franjo otvorio Godinu posvećenog života, u Požegi su se u popodnevnim satima Druge nedjelje došašća, a u predvečerje svetkovine Bezgrješnog začeća BDM, okupili redovnici i redovnice s područja Požeške biskupije kako bi u zajedništvu s dijecezanskim biskupom započeli Godinu posvećenog života na razini mjesne Crkve u kojoj žive i djeluju u svom redovničkom pozivu.

Program je započeo u Dvorani bl. Alojzija Stepinca Biskupske doma u Požegi gdje je okupljene redovnike i redovnice primio i pozdravio biskup Antun Škvorčević. Podsetio ih je na smisal današnjeg otvorenja Godine posvećenog života kako im

dosljednom naslijedovanju Isusa poslušnog, siromašnog i čistog te života ugradenog u poslanje Crkve. Karizma posvećenih osoba dar je Duha Svetoga općoj Crkvi za koji treba ustrajno moliti i zahvaljivati. Taj dar prima se i živi u mjesnim Crkvama u kojima se ostvaruje jedna, sveta katolička i apostolska Crkva. Želimo, stoga, u našoj mjesnoj Crkvi raspoložena srca tijekom Godine posvećenog života slijediti poticaje pape Franje, uključuti se u programe na razini Crkve u Hrvatskoj i naše Biskupije.“

Spomen na fra Rafaela Rodića

Biskup je potom spomenuo kako Godinu posvećenog života znakovito otvaramo na dan kada je prije 90 godina u službu prvog beogradskog nadbiskupa uveden fra Rafael Rodić, član Reda male braće, a rodom iz požeškog kraja koji je zadnje godine života proveo u Požegi gdje je prije šezdeset godina i umro. Kratko je predstavio program otvorenja te predvodio molitvu zaziva Duha Svetoga. Usljedilo je predavanje na temu „Zahvalom i nadom ispunjeno življenje sadašnjosti - od Drugog vatikanskog sabora do glavnih smjernica za obilježavanje Godine posvećenog života“ koje je održao profesor fra Darko Tepert iz Zagreba. Svoje predavanje profesor Tepert temeljio je na Konstituciji II. vatikanskog sabora o Crkvi „Lumen gentium“, Dekretu o prilagođenju obnovi redovničkoga života „Perfecta caritatis“ te Potruci pape Franje redovnicima i redovnicima za Godinu posvećenog života. Predavanjem je nastojao pogledom u prošlost, sadašnjost i budućnost aktualizirati življenje redovničkoga poziva u Crkvi. Nakon predavanja redovnici i redovnice uputili su se u crkvu sv. Lovre gdje je održan molitveni program koji je vodio fra Milan Krišto, povjerenik za osobe posvećenog života u Požeškoj biskupiji, a tijekom kojega je otvorena i mogućnost potmirenja s Bogom u osobnoj ispovjedi.

Središnja točka otvorenja Godine posvećenog života za Požešku biskupiju bilo je euharistijsko slavlje u Katedrali koje je u zajedništvu s tridesetak svećenika predvodio

biskup Antun Škvorčević. Uvodeći u slavlje, biskup je pozdravio okupljene vjernike, a među njima na poseban način osobe posvećenog života te pojasnio smisao Godine posvećenog života spomenuvši znakovitost njezina otvorenja u Katedrali čija je zaštitnica sv. Terezija Avilska koja je u svoj vrijeme, s velikim žarom i opredijeljenjem, živjela svoje redovništvo, rasla u duhovnom životu sve do mističnog iskustva u kojem je crlila snagu za obnoviteljsko djelovanje ne samo za karmelski red, nego i za cijelu Crkvu. Biskup je potaknuo prisutne da uđu u prostore svoga srca kako bi pokajanjem iz njega izbacili sve ono što je nedostojno Boga.

Za novu snagu

Nakon naviještenje Božje riječi, biskup je započeo homiliju divljenjem i zahvalom Bogu što i danas pronalazi način pozvati ljudе da ga slijede po evandeoskim savjetima siromaštva, poslušnosti i čistoće. Osim toga, izrazio je divljenje i zahvalnost što u Hrvatskoj im onih koji znaju prepoznati taj Božji poziv te ga prihvati i živjeti. Biskup je zapitao prisutne redovnike i redovnice jesu li oduševljeni što su svrstani među takve ljudе te nastavio kako mu je poznato da žive Božji poziv u krhkosti svoga ljudskog postojanja i slabosti i istaknuvši uvjerenje da će Godina posvećenog života biti prigoda za obnovu i rast njihova oduševljenja za novu snagu opredijeljenja i čišćenja od slabosti i propusta. Rekao je kako je redovnički poziv ponajprije Božji dar koji ga treba živjeti kao služenje drugima i kojeg treba ugraditi u poslanje Crkve.

Biser u pustinji

Biskup se osvrnuo na liturgijska čitanja koja govore o pustinji, odnosno putu i glasu u pustinji. Prorok Izaija, nastavio je, piše o teškoći naroda u babilonskom sužanjstvu kojemu navješta Božju utjehu te ga poziva da gradi put u pustinji koji nije prvenstveno na izvanjskoj razini, nego u dubini srca. Podijelio je s prisutnim i svoj doživljaj pustinje tijekom pohoda Australiji prije tri godine gdje su se nastanili i neki Hrvati kako bi iz pustinjskog pijeska iskapali drago kamenje i od toga živjeli. Rekao je da je opredijeljenje redovnika i redovnica za svete zajvjete siromaštva, poslušnosti i čistoće svojevrsna pustinja u kojoj trebaju pronaći dragocjeni biser u kojem govori Isus u evangelju, a koji

predstavlja Kraljevstvo Nebesko. Spomenuo je da sv. Marko opisuje sv. Ivana Krstitelja kao čovjeka pustinje koji je odjeven u devinu kožu i koji se hrani skakavcima. Utvrdio je da pustinja uči čovjeka usredotočenosti na bitno, na ono što omogućuje fizičko preživljavanje kako bi se posvema približio Bogu te od njega i za njega živio. Istaknuo je da pustinjska osama može i raščovječiti, biti kazna poput samice u zatvoru, ali kad se izabere osama da ne budemo sami nego najdublje povezani s Bogom, pustinja postaje blagoslovljeno mjesto izlaska iz zarobljenosti svjetom i samim sobom. Rekao je da je ona prostor u kojem se čuje glas Božji i u kojem se utire put najdubljeg zajedništva s njime.

Molitva predanja

Na završetku homilije redovnici i redovnice iskazali su zahvalnost Gospodinu Isusu za dar redovničkog poziva i za milost koju im svakodnevno iskazuju te su molili za vjernost njemu siromašnemu, poslušnom i čistom držeći u rukama upaljene svijeće koje su svjedočile žar srca kojim ga žele slijediti. Zaključili su pjevajući „Dokle smo twoji,

Hrvatski branitelji hodočastili u Voćin

Pristup ljubavi najbolji je način čuvanja spomena na poginule branitelje

Piše Goran Lukić • Snimio: Robert Turkalj

Usubotu 13. prosinca održano je hodočašće hrvatskih branitelja, vojske i policije u Voćin. Spomen je to na 13. prosinca 1991. kada su srpski pobunjenici, potpomognuti Jugoslavenskom narodnom armijom i srpskim paravojnim postrojbama, završili višednevno okrutno ubijanje nedužnih civila u Voćinu i okolicu te do temelja razorili crkvu iz 15. stoljeća, svetište Gospe Voćinske. Uz Vukovar i Škabrnju, Voćin je sa svojih 47 ubijenih nedužnih ljudi mjesto najvećih hrvatskih stradanja u Domovinskom ratu. Slavlje je predvodio biskup Antun Škvorčević.

Pravo na dostojanstvo

Program je započeo okupljanjem oko križa na voćinskoj Prebendi. Biskup je pozdravio svećenike i đakone, obitelji voćinskih žrtava i poginulih branitelja, članove HVIDRE s njihovim predsjednikom Josipom Đakićem, članove iste udruge Virovitičko-podravske županije na čelu s predsjednikom Nenadom Križićem, hrvatske branitelje, predstavnike hrvatske vojske i policije, predstavnike državnih dužnosnika predvedene potpredsjednikom Hrvatskog sabora Željkom Reinerom te sve Marijine hodočasnike. Između ostalog, biskup je rekao kako „svaka žrtva ima pravo na dostojanstvo“ te dodao da „boli činjenica što počinitelji navedenog zla do danas nisu odgovarali za svoja djela. Dok tražimo pravdu jednaku za sve žrtve, pripadnike bilo kojeg naroda i vjere, ne želimo na ovom hodočašću zbog dostojarstva samih žrtava i čistoće spomena na njih podržavati u srcu osjećaje mržnje ili osvete, nego moliti za slobodu u našim dušama od diktata zla“, rekao je biskup Škvorčević. Pozvao je naznačene da u molitvu uključe i one branitelje koji se na Savskoj cesti bore za svoje dostojanstvo. Nakon molitve kojom je biskup otvorio slavlje, uslijedila je pokornička procesija prema voćinskom svetištu koja se zaustavila ispred Memorijala voćinskim žrtvama. Biskup je protumačio značenje Memorijala, a zatim je održan recital „Tješite, tješite moj narod“ koji je napisao i vodio stalni đakon Zdravko Tci. Djeca voćinske osnovne škole znakovi-

to su položila 47 upaljenih lampiona podno Memorijala, a biskup je položio vijenac Požeške biskupije.

Potom su se uputili u crkvu gdje je biskup predvodio euharistijsko slavlje. U homiliji je podsjetio kako je u naviještenu Božju riječ utkano iskustvo čovječanstva od davnine, a koje svjedoči da se čovjek od davnine, napose u teškim situacijama, znao zaustaviti pred sobom i pitati se tko je, otkrivati da u njegovu biću postoje duboki i snažni tragovi koji ga izdižu iz slabosti i ranjenosti zlom, pronalaziti Božju mjeru svoje vlastite veličine. Istaknuo je kako Pismo svjedoči da kada Bog i čovjek korajuči zajedno u životu, ostvaruju pobjedu nad prolaznošću, zlom i smrću. Na to iskustvo želi nas podsjetiti i pisac Knjige Sirahove svojim pozivom da promotrimo naraštaje koji su živjeli prije nas, a među kojima su ljudi koji ostavise za sobom ime te im se hvale pjevajući drugi nemaju spomena, isčešnuće kao da nikada postojali nisu. Nabrajajući seriju velikih imena, nastavio je biskup, starozavjetni mudrac posebno spominje proroka Iliju koji je ustao kao oganj, sav ražaren za Boga i čovjeka koji slijedeći Božje zakone postaje velik.

Za čovjeka

Biskup je istaknuo kako nas Ilijia i njegova ognjena povijest podsjećaju na trinaest hrvatskih stoljeća u kojima su jednostavni, mali ljudi bili u svojim srcima ispunjeni žarom vjernosti za Boga i vrijednosti evanđelja, živjeli ili u preteškim okolnostima i tako pridonijeli opstanku vlastitog naroda i njegovoj pobjedi. Spomenuo je da su hrvatski branitelji progovorili takvim žarom u vrijeme kad je domovina bila ugrožena, da nisu pobijedili u ratu zato što su ustali protiv nekoga, nego zato što su bili svim srcem za slobodu ugrožene domovine, za obranu

Sedamdeseta obljetnica ubojstva slatinskog župnika Julija Bürgera

Smisao žrtve pronađimo u Božjoj pobjedi ljubavi

Ubojstvo župnika Bürgera spomenuto je i bl. Alojzije Stepinac u svom govoru 3. listopada 1946. na montiranom procesu u kojem je prema komunističkim ideološkim mjerilima i on bio osuđen. Uvjereni smo da pravednici ne umiru, nego pobjeđuju u Onome čija je pravda ljubavi iznad svake ljudske pravde te vjerujemo da žive u pobjedi Sina Očeva nad zlom i smrću, izvođenoj na križu. Njemu povjeravamo sve nedužne žrtve slatinskog kraja iz II. svjetskog i Domovinskog rata za koje ćemo posebno moliti u Voćinu iduće subote, na 23. obljetnicu ubojstva 47 nedužnih osoba i razaranja voćinske crkve i svetišta“, zaključio je biskup.

Utvrđdo je potom da nam spomen mračnih zlodjela iz prošlosti može zaustaviti pogled na zemlji te rekao da nam valja poslušati poziv proroka iz današnjeg prvog čitanja te oči uzdići gore i provjeriti tko smo po naumu Božjem; u patnjama, poniženju, zlu i smrti. Pojasnio je da nije riječ o tjelesnim očima, nego o očima srca koje dublje prodiru u istinu o nama. Dodao je da je to čist i bistar Božji pogled ljubavi za koji valja moliti kako ne bismo bili zarobljenici zlog i tame prikovanii za zločine i zločince, nego da bismo, spominjući se za koje se dogodilo, pronalazili smisao žrtve u Božjoj pobjedi ljubavi očitovanju u Isusovu križu koja jedina uspostavlja u dostojanstvu ljude ponižene sebičnošću i zločom. Jednako tako, upozorio je biskup, Božjoj ljubavi želimo povjeriti i one koji su zlo činili jer ni prema zločincima nemamo pravo njezinih bilo kakve ružne osjećaje budući da Božji sud ima zadnju riječ.

Razlažući nadalje Božju riječ, biskup je spomenuo kako se čovjek može umoriti i onemoćati, ali da to nije prvotno tjelesna pojava koja se lako može popraviti, nego duhovno stanje. Naglasio je da se s različitim stranama čuje kako se stara Europa umorila i protumačio da se europski čovjek umorio kad se opredijelio za zlo, napose očitovano u ratovima tijekom XX. stoljeća kada je napustio evandeoske vrijednosti koje su ga uljudile, kada je prihvatio sebičnost, potrošački i uživalački mentalitet kao načelo življena i izgubio sposobnost biti suradnikom novog života zbog čega Europa i biološki umire. Utvrđio je da se umor usmrćene savjesti ne liječi fizičkim odmaranjem, nego povratkom onome koji je moćan čovjeka iznutra izlijечiti, Isusu Kristu koji u Evangeliju poziva „Dodatak k meni svi umorni i opterećeni i ja će vas odmoriti!“

PROSLAVLJEN SPOMENDAN BL. JULE IVANIŠEVIĆ I NJENIH SUSESTARA U STAROM PETROVOM SELU

Nisu se postidjele Isusa Krista

Biskup Antun Škvorčević u zajedništvu sa svećenicima Novokapelačkog dekanata predvodio je 15. prosinca euharistijsko slavlje u župnoj crkvi u Starom Petrovom Selu, a prigodom spomendana bl. Jule Ivanišević i njenih susestara. Među brojnim vjernicima, slavlju je prisustvovala i skupina hodočasnika iz Ljupine te časne sestre Kćeri Božje ljubavi iz Zagreba na čelu s provincijalnom glavaricom s. Elvirom Tadić.

Život za Isusa

Na početku slavlja biskup je pozdravio župnik Antun Prpić te izrazio radost što u Godini sv. Terezije Avilske te u Godini posvećenog života slavimo spomendan blažeđnih redovnika od kojih je s. Jula Ivanišević porijeklom iz Godinjaka, filijale njihove Župe, i koja je krštena u ovoj župnoj crkvi. Biskup je podsjetio kako su se prije 73 godine s. Jula i njegine susestre sjedinile s Isusom Kristom polažući život za njega i Crkvu te rekao da je to svjedočanstvo vjernosti da se on neće postidjeti njih. Znale su se koje treba pamtit, slaviti, za njega zahvaljivati i naslijedovati ga. Istaknuo je kako je to razlog okupljanja u Starom Petrovom Selu te da je za takav čin potrebno raspoloženo srce kakvo je imala i bl. Jula pa je sve naznačeno pozvao na kajanje.

U homiliji biskup je, temeljem Isusove tvrdnje u naviještenom evanđelju, rekao je da će se on na sudu zastidjeti onoga koji se njega stidio ovđe na zemlji. Spomenuo je kako su se s. Jula i njene susestre našle u teškoj životnoj situaciji 1941. godine proganjene od četnika s namjerom da ih se ponizi zato što su katoličke redovnice. No, nastavio je biskup, sestre su zaciјelo međusobno razgovarale što im je činiti te su u svom odlučivanju imale na pameti argument sv. Pavla iz Poslanice Rimljanim da nam je u Isusu Kristu Bog sve darovaо te da nas ništa ne može rastaviti od njegove ljubavi pa ni sama smrt zbog čega su radije prihvatile mučeništvo negoli diktat zla.

Na završetku slavlja, riječ zahvale biskupu, župniku te prisutnim vjernicima uputila je provincialna glavarica s. M. Elvira Tadić.

ljudav koju nazivamo milost ili posvemašnja Božja naklonost nama ljudima te da u njihovu životu ne mogu imati zadnju riječ zlo i smrt koju im netko nanosi, nego da je Božja pobjeda njihova konačna sudbina

Ljubav Božja jača od nevolje

Biskup je pojasnio kako grčka riječ *martyros*, koja se primjenjuje na mučenike, zapravo znači pobjednik, okrunjen, proslavljen iz čega je očito da kršćanski naglasak, s obzirom na one koji su dali život za Krista, nije na onome što je mučno, kako to sugerira naša riječ mučenik, nego na slavi s Kristom u skladu s ranokršćanskim ikonografijom koja je Raspetog prikazivala kao kralja pobjednika u slavi. Biskup je potom zapitao prisutne što rade kad ih snade kakva životna nevolja; psuju li, postaju li nervozni ili zli. Utvrđio je kako je u takvim situacijama potrebno ponajprije sabrati se i posvijestiti kako je i u najtežoj nevolji po krsnoj milosti s nama prisutna ljubav Božja, jača od naše nevolje i teškoća. Podsjetio je na trenutačno teško materijalno stanje u Hrvatskoj i bezizlaznost u gospodarske krize, te kad tome dodamo poteškoće na osobnoj i obiteljskoj razini, postoji opasnost od beznada i mračka. Rekao je da je situacija u kojoj su se našle naše blaženice bila daleko teža, ali one su i tada znale računati s Bogom. Dodao je da postoje duhovne vrijednosti za koje ne treba čekati gospodarske, političke ili druge promjene, nego je moguće snagom Božjom svakodnevno živjeti i u društvu ostvarivati ljudske odnose poštovanja, topline, plemenitosti, dobrote i ljubavi o kojima se danas u Hrvatskoj ne govorи kao da nisu važne, a one su presudne jer je čovjek iznad svega biće srca. Ako se sve svede samo na materijalni napredak, osuđuje se sama sebe na duhovno siromaštvo. Istaknuo je kako je duhovni napredak preduvjet gospodarskom. Biskup je završavajući homiliju zaključio da u ovom trenutku Bog u Slavoniji i Hrvatskoj ima samo nas te da nikako ne smijemo dopustiti da nas se počne sramiti zbog naših djela.

Biskup Škvorčević izložio je sažetak svoga uvodnog promišljanja o ekumenizmu što ga je pripremio za skupštinu biskupa. Uputio je prisutne na smjernice II. vatikanskog sabora koje kažu da Crkva želi živjeti otvorenost prema svim kršćanskim zajednicama polazeći od određenih načela koja su teološke naravi dok su podjele uzrokovane ljudskim utjecajima, povjesnim uvjetovanostima i sadašnjim stanjem. Potrebno je krenuti od onoga po čemu već jesmo jedno - od vjere u Presvetu Trojstvo, od ispunjavanja vjere u Isusa Krista kao Boga i čovjeka, od osobnog prihvatanja vjere utemeljene na Sv. pismu. To su snažna polazišta zbog kojih smo dužni jedni drugi poštovati, zbog kojih

Biskup posjetio samohranu baku troje djece u Slatini

Požeški biskup Antun Škvorčević u pratnji župnika Dragana Hrgića i ravnatelja Caritasa Gorana Lukića posjetio je 10. prosinca skromnu kuću bake Ljerke Milešević koja se prihvatala skrb za troje maloljetne unučadi Manuela, Gabrijela i Vanese Graonje nad kojima je dobila starateljstvo. U razgovoru s bakom i djecom biskup se pobliže upoznao s okolnostima u kojima im je poginuo otac, a majka ih napustila uđavši se za drugoga muža. Baka Ljerka posvjedočila je kako su ljubav prema unucima i odvražnost jači od problema u kojima se nalaze, a dječja vadrina, nastojanje da u školi budu što bolji učenici te povezanost sa župom obećaju i njihov zdrav rast. Biskup im je rekao da s pouzdanjem u Božju pomoć te uz potporu župe i Caritasa hrabro idu naprijed. Djeci su uručeni darovi, a baki Ljerki novčana pomoć Požeške biskupije. (I. I.)

SKUPŠTINA BISKUPA ĐAKOVAČKO-OSJEČKE CRKVENE POKRAJINE

Molitva je prva i najvažnija sastavnica ekumenizma

Đakovačko-osječka crkvena pokrajina pred izazovom ekumenizma bila je središnja tema XXVI. skupštine biskupa Đakovačko-osječke crkvene pokrajine održane 25. studenoga u Nadbiskupskom vikarijatu u Osijeku.

S jedinicom je predsjedao đakovačko-osječki nadbiskup metropolit Đuro Hranić, a sudjelovali su mons. Marin Srakić, đakovačko-osječki nadbiskup metropolit u miru; mons. Antun Škvorčević, biskup požeški; mons. Đuro Gašparović, biskup srijemski te kancelari navedenih biskupija.

Ekumenski dijalog

Nadbiskup Hranić zahvalio je biskupima za sudjelovanje na komemoraciji žrtvama Vukovara i Domovinskog rata. - Drago nam je što smo ponovno mogli pridonijeti ozračju molitve za pokojne. Molili smo za sve one koji su stradali tijekom Domovinskoga rata, za mir, za izgradnju naše Domovine i za svjetlo Duha Svetoga svim onima koji su odgovorni u društvu kako bi na razinama svoje odgovornosti pridonosili pomirenju i zajedništvu unutar našega društva - rekao je nadbiskup Hranić.

Uvodeći u temu skupštine, metropolit je pojasnio kako se na području svake od biskupija Đakovačko-osječke metropolije nalazi i sjedište jedne od pravoslavnih eparhija. U Osijeku su prisutne i druge kršćanske zajednice s kojima se surađuju u okviru Ekumenske koordinacije osječke regije. UKazao je na potrebu razlikovanja ekumenizma od medureligijskog dijaloga istaknuvši kako je uzajamno priznavanje valjanosti krštenja pretpostavka za ekumenski dijalog.

Biskup Škvorčević izložio je sažetak svoga uvodnog promišljanja o ekumenizmu što ga je pripremio za skupštinu biskupa. Uputio je prisutne na smjernice II. vatikanskog sabora koje kažu da Crkva želi živjeti otvorenost prema svim kršćanskim zajednicama polazeći od određenih načela koja su teološke naravi dok su podjele uzrokovane ljudskim utjecajima, povjesnim uvjetovanostima i sadašnjim stanjem. Potrebno je krenuti od onoga po čemu već jesmo jedno - od vjere u Presvetu Trojstvo, od ispunjavanja vjere u Isusa Krista kao Boga i čovjeka, od osobnog prihvatanja vjere utemeljene na Sv. pismu. To su snažna polazišta zbog kojih smo dužni jedni drugi poštovati, zbog kojih

trebamo jedni s drugima razgovarati, suradivati i međusobno promicati zajedničke vrijednosti. - Mi se ne bavimo politikom te nacionalnim i povijesnim pitanjima, nego se bavimo polazištima vjere gdje, na neki način, već jesmo jedno i gdje trebamo promicati punimoga jedinstva - istaknuo je požeški biskup.

Duhovne ruševine

S obzirom da se nalazimo na ratom ranjenim područjima, ekumenizam u odnosima između Srpske pravoslavne Crkve i Katoličke Crkve ima svoju težinu, napomenuo je mons. Škvorčević. Treba poštovati pojedine zajednice, pa tako i Srpsku pravoslavnu Crkvu, i ne otvarati teme za koje te zajednice smatraju da nije trenutak u kojem se o njima može razgovarati. Unatoč tome, trebamo međusobno nastojati živjeti povezanost poštovanja. Podsećajući da još uvijek postoji puno materijalnih, ali još više duhovnih ruševina, rekao je: „Naša je zadaća nastojanje oko pomirenja i praštanja jer se tim putem lječi čovjekova duša. Rat ne prestaje sve dok u nečijoj duši i u nečijem srcu postoji osjećaj mržnje prema drugome ili želja za osvetom. U tom slučaju zlo još uvijek gospodari, zarobljeni smo i dobro je praštanje i pomirenje jer se tada izdižemo iznad razine zla i pamtimo što se dogodilo, ali, kako nas je učio papa Ivan Pavlo II., pamtimo to na očišćen način. Čistoća i bistrina kojom gledamo prešlost praštanje je i milosrđe. Ta je moć sposobnost čovjekova duha. Stoga, ukoliko molitvu ne uključimo kao prvu i najvažniju sastavnici ekumenizma, sve drugo bit će svedeno na tehnička pitanja.“

Upućujući na ekumensku molitvenu osminu tijekom siječnja, mons. Škvorčević je dodaо: „Nadamо se da ne treba doći nekakav rat ili druga nevolja koja bi nas potakla da se bolje međusobno susrećemo. Vjerujemo da ćemo zajedničkim naporom, praštanjem i pomirenjem, izići na prostore istinske slobode“.

Novčani prilozi u Crkvi

Nazočni medijski djelatnici zamolili su osvrt na nedavno iznesen stav pape Franje da Crkva ne bi trebala naplaćivati svoje usluge. Prisutni biskupi načelno se s time slažu, rekao je mons. Hranić. Nije najbolje naplaćivati svećeničke usluge. S druge strane, Crkvi trebaju vremenita dobra za njezino pastoralno djelovanje. U Crkvi, stoga, postoje redoviti oblici doprinosa vjernika za uzdržavanje vlastite crkvene zajednice. Međutim, milostinja i lukno koji bi trebali biti redoviti način uzdržavanja crkvenih zgrada i djelatnika te dostatan iznos za solidarnost s onima koji su siromašni, nažalost ne uspijevaju financijski pokriti potrebe naših župnih zajednica. Zato postoje određene takse i prilozi

uz odredene sakramente i sakramentale. Te takse predviđa i Zakonik kanonskoga prava. Župe koje se same ne mogu financirati djełomično su upućene i na sredstava državnog proračuna. Kod krštenja takse nema, a ukočko vjernici želes, mogu dati slobodan prilog. Za druge sakramente i sakramentale postoji određena taksa kako bi davanja bila ujednačena, pojasnio je metropolit te naglasio: „Ali nikada ti iznosi nisu i ne smiju biti shvaćeni kao uvjet bez kojega se ne može podjeliti sakrament. Svećenik se trudi poznavati svoje župljane i voditi računa o njihovoj materijalnoj situaciji. Siromašnim župljanim on uvijek može smanjiti predvidenu taksu ili je u potpunosti oprostiti. Nikada novčani prilog ne smije biti uvjet bez kojega svećenik neće podjeliti sakrament. Traženje sakramenata i sakramentale ne smije biti prigoda niti iznudjivanje nepodmirenog lukna.“ Ono o čemu Papa govori zasigurno je važno i vrijedno, rekao je mons. Hranić. Čitavu Crkvu podsjetio je da motiv svećeničkog pastirskog djelovanja nije i ne smije biti zarada, da nema i da ne smije biti trgovine svetinjama. Međutim, određene takse način su na koji vjernici pridonose redovitom uzdržavanju svoje župne zajednice. Navodeći primjer osječkih župa u kojima samo 20-30% vjernika uzdržava svoju župu dajući predviđenih 100 kuna lukna godišnje, rekao je: „Kada bi 100% vjernika davalо lukno, onda bismo mi biskupi dokinuli takse uz pojedine sakramenate i sakramentale. Koristim prigodu da izrazim zahvalnost svim vjernicima koji imaju svijest o materijalnim potrebama svoje župne zajednice. Mi nemamo poteškoća s vjernicima koji redovito dolaze u Crkvu. Pritužbe i lamentiranja dolaze redovito od onih koji žive na rubu crkvene zajednice te svećenika promatraju kao privatnog religioznog poduzetnika, a župu kao servis za religiozne usluge. Vjernici koji žive i suosjećaju sa svojom župnom zajednicom znaju da ta zajednica treba od nečega pokrivati svoje režijske troškove te troškove svoga pastoralnog djelovanja i života pa bez ikakve prisile i podsjećanja odvajaju za potrebe župe - zaključio je mons. Hranić.

BLAGOSLOV OBNOVLJENIH FRESAKA U CRKVI SV. LOVRE

Freske svjedoče Božju blizinu

Piše: Ivan Popić • Snimio: Duško Mirković

Na Treću nedjelju došašća, 14. prosinca, biskup

Antun Škvorčević predvodio je svetu misu u požeškoj crkvi sv. Lovre te je na početku slavlja blagoslovio obnovljene freske u svetištu; na trijumfalnom luku te na južnoj strani crkve.

Kralj naručio freske

Radi se o veoma vrijednim freskama, ostacima koje nisu uništili Osmanlije što su crkvu u 16. stoljeću pretvorili u džamiju. Započevši slavlje, biskup je spomenuo kako se današnja nedjelja zbog blizine proslave božićnog otajstva naziva „Radujte se“ te liturgijsko odjelo nije ljubičasto nego ružičasto. Dodao je kako toj radosti pridonose i obnovljene freske u crkvi sv. Lovre koje ikonografskom posebnostu i ljepotom na svoj način svjedoče Božju blizinu i vjeru onih koji su ih naručili i izveli. Pozdravio je ravnatelja Hrvatskog restauratorskog zavoda iz Zagreba Marija Brauna te djelatnika istoga Zavoda Ivana Sršu koji je dugi niz godina vodio istraživačke radove na crkvi i obnovi fresaka. Ravnatelj Zavoda izrazio je u zadovoljstvu što je njegova ustanova mogla obaviti zahtjevne poslove u crkvi sv. Lovre i što su freske kvalitetno obnovljene te zahvalio biskupu na potpori koju je pružao u uređenju crkve. Potom je Ivan Srša prisutnima prikazao tijek obnove fresaka. Obnova je pridonijela još temeljitim upoznavanjima arhitekture crkve i njezinih povjesnih pregradnji te utvrdila datiranje izgradnje glavne lade na početku 13. stoljeća kojem vremenskom periodu pripadaju i pojedine freske dok su ostale iz 14. stoljeća.

Spomenuo je i neke zanimljive pojednostnosti na određenim likovima koji ukazuju na to da je jedan dio fresaka izradila vrlo vješta ruka nekog talijanskog majstora i da je najvjerojatnije ugarski kralj Ludovik I.

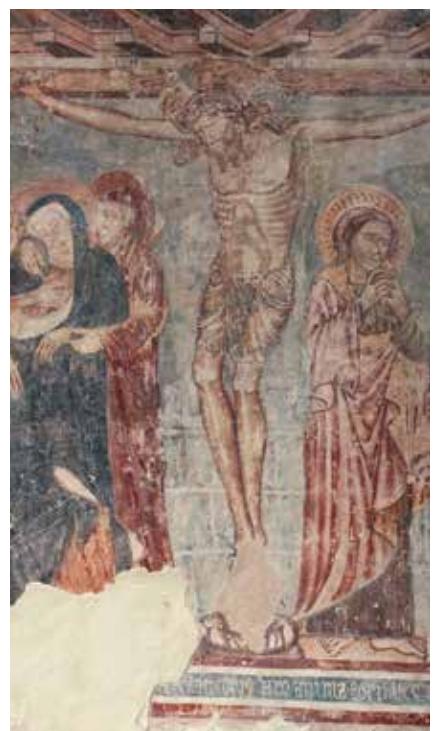
naručitelj istih fresaka „ex voto“ s obzirom na njegovu ženu i kćer, Margaretu i Katarinu, čiji su svetački likovi prikazani uz scenu. Zaključio je da će dodatna istraživanja pridonijeti još boljoj valorizaciji fresaka i potvrditi njihovu jedinstvenu vrijednost. Biskup Škvorčević potom je blagoslovio obnovljene freske sa željom da i one pomognu vjernicima i drugim posjetiteljima crkve sv. Lovre iskusiti Božju blizinu i ljepotu.

Istinsko mjerilo

Tumačeći navještenu Božju riječ biskup je rekao kako se u Evandelju povela rasprava o tome tko je Ivan Krstitelj i da je postavljeno pitanje kriterija koji određuju njegov identitet. Istaknuo je kako je pri tom važan Ivanov pristup kad sebe naziva svjedokom svjetla, a ne svjetom; pripravljačem putu, a ne putom; glasom, a ne riječu pripisujući tako Isusu Kristu Svetlu, Riječi i Put. Biskup

denih duhovnih vrijednosti. Uzaozao je na odgovornost, ali i veliku priliku vjernika da budu nositelji obnove hrvatskog društva po vjernom vršenju poslanja koje su primili u krštenju. Spomenuo je kako nam obnovljene freske u crkvi sv. Lovre svjedoče o čovjeku koji se tijekom stoljeća propinjao za Bogom, želio rasti na razini duha, doseći ljepotu te su iz te čežnje nastale i same freske, komunikacija čovjeka s Bogom, iškustvo njegove blizine. Dok ih promatrano i divimo im se, pomaju nam u uzdizanju duha k Bogu, u rastu srca te obnovi u duhu, zaključio je biskup.

Na završetku slavlja okupljeni su izmolili molitvu sv. Tereziji Avilskoj te zapjevali geslo „Sam je Bog dostatan“. Biskup je potom zahvalio gospodi Braunu i Srši za sve što su učinili kako bi freske u crkvi sv. Lovre zaspale izvornom ljepotom. Zahvalio je i svima prisutnima koji su svojim prilogom na Nedjelju Caritatis posvjeđeni blizinu čovjeku u potrebi.

Biskup je još spomenuo kako se ozbiljniji napredak u Hrvatskoj ne može očekivati niti na gospodarskom području prije negoli se dogodi obnova svijesti o važnosti nave-

ARHIĐAKONATSKI JESENSKI SUSRETI SVEĆENIKA

Usmjeriti se prema čovjeku u njegovim različitim životnim situacijama

Arhidakonatski jesenski susreti permanentne formacije svećenika Požeške biskupije održani su od 5. do 12. studenog, u Slatini za Slavonsko-podravski, u Daruvaru za Zapadno-slavonski, u Novoj Gradiški za Posavski te u Pleternici za Katedralni arhidakonat.

Biskup je na svim susretima najprije pozdravio svećenike te istaknuo važnost što na susretu sudjeluju i franjevci koji imaju dekrete dijecezanskog biskupa za pastoralno djelovanje u Požeškoj biskupiji. Rekao je, zatim, kako se trajna formacija odnosi na tri razine - na duhovnu rast u vjeri s obzirom na osobu Isusa Krista, na intelektualnu izgradnju te pastoralni rad na što nas trajno podsjeća i na papa Franja, napose u svojoj Apostolskoj pobudnici „Evangelii gaudium“ koja je i predmet proučavanja ovoga susreta. Istaknuo je da je s tim povezana i Godina sv. Terezije Avilske proglašena u Požeškoj biskupiji koja nam pred oči stavlja sveticu iz 16. stoljeća s njezinim kontemplativnim životom iz kojega je crpila snagu za rad na obnovi Crkve i društva. Podsetio je kako je Terezija pred kraj svoga života izjavila da je kćerka Crkve i dala primjer kako se Crkva voli i kako se vjerno izvršava evangelizacijsko

poslanje. Jednako tako, prije smrti je svojim susestrama govorila kako je vrijeme da krenemo što je bilo povezano s njezinim misionarskim dinamizmom. Dodao je da su od izvanrednog značenja i njezine riječi koje smo izabrali za geslo Godine sv. Terezije „Sam je Bog dostatan“ podsjećajući da nam valja uvijek polaziti od srca koje nepogrešivo govori da smo stvoreni za Boga i da nas samo on može ispuniti u našim čežnjama. Biskup je istaknuo svećenicima kako su sve navedene Terezijine riječi poziv da je naslijedujemo u suvremenim društvenim i crkvenim okolnostima te da nam ih na svoj način upućuje i na papa Franja, a napose kad nas potiče da misionarski podemo na rub društva.

Josip Krpeljević predstavio je Apostolsku pobudnicu pape Franje „Evangelii Gaudium“, a zatim su svećenici upoznati s Okružnim pismom Kongregacije za bogoslovje i disciplinu sakramenata o pružanju dara mira u svjetu misi. Biskup je ukazao na bit Pobudnice koja nas od pastoralne okretnuta k župi i crkvi želi usmjeriti prema čovjeku u njegovim različitim životnim situacijama. U tom smislu, biskup je naznačio i mogućnosti da se u pripravi za sakramente, napose za svetu potvrdu, ne poziva

djecu i mlade da samo dođu u crkvu, nego i da župnik sa svojim suradnicima pode u njihove obitelji. Istaknuo je važnost župnog pastoralnog vijeća kao suradničkog tijela za misionarski pristup župi. Potom se razgovaralo o nekim liturgijskim pitanjima i pastoralnoj praksi, o istupima iz Katoličke crkve napose u Njemačkoj i Austriji, o novom Pravilniku za provedbu finansijskog sustava i bodovnog salda na području Đakovačko-osječke metropolije.

SASTANAK VODITELJA TEČAJA PRIPRAVE ZA BRAK

Trajno predstavljati ljepotu kršćanskog braka

Udvorani blaženog Alojzija Stepinca u Biskupskom domu u Požegi održan je 14. studenog radni susret voditelja i suradnika uključenih u tečaj priprave za brak. Na početku susreta biskup Antun Škvorčević okupljenima je uputio riječ pozdrava rekavši kako je njihovo sudjelovanje u tečaju priprave za brak dragocjeno služenje mladim ljudima i pomoći da što spremniji uđu u bračno zajedništvo muškarca i žene te im zahvalio na tom plemenitom djelu. Istaknuo je da ovaj susret, koji se održava na nekoliko godina, ima cilj provjere održavaju li se tečajevi priprave za brak u deset dekanatskih središta Požeške biskupije po jedinstvenom konceptu kako je prikazan u knjizi što ju je tiskao Biskupski ordinariat u Požegi „Brak i obitelj po Božjem naumu - priručnik tečaja priprave za brak“. Na ovom se susretu također želi utvrditi koje su poteškoće pri provođenju tečaja pojavit će, što bi trebalo promijeniti i doraditi imajući na umu ono što se događa na javnoj sceni i u konkretnom življenju braka i obitelji. Susret naglašava i evandeoske odgovore Crkve na ta pitanja pri čemu pruža

izvjere kako bi im pomogli u svladavanju bračnih izazova. Zbog toga valja oblikovati zajednički model koji će se ostvarivati brižnim župnim pastoralnim vijećima.

Potom su nazočni voditelji i stručni suradnici tečaja priprave za brak pismenim putem iznijeli svoja iskustva, naznačili ono što je pozitivno i manjkavo te dali prijedloge poboljšanja. Njihova mišljenja obraditi će Povjerenstvo za pastoral braka i obitelji Požeške biskupije na čelu s Marijom Mesićem.

BLAGDAN SV. NIKOLE I BLAGOSLOV NOVE KNJIŽNICE U PLETERNICI

Budimo dar jedni drugima i tako ostvarujmo civilizaciju ljubavi

Na blagdan sv. Nikole Biskupa, zaštitnika istoimene župe u Pleternici, biskup Antun Škvorčević predvodio je 6. prosinca središnje župno euharistijsko slavlje. Na početku je čestitao župniku i župljanim Dan njihova svetog zaštitnika, a gradonačelnici Antonij Jozić i njenim suradnicima Dan grada. Rekao je kako Pleterničani od davnina imaju pred očima lik sv. Nikole u kojem su prepoznавали Božje djelo; ono što Bog može učiniti od čovjeka te nadodao kako sv. misom želimo zahvaliti ovom svetu na njegovom višestoljetnom služenju duhovnoj izgradnji Pleterničana i moliti da Bog njihov naraštaj uzdigne na dostojanstvo koje je Isus Krist dao čovjeku svojom smrću i uskrnsnućem.

Uspješan čovjek

Biskup je u homiliji ispričao svoje iskustvo susreta s jednom djevojčicom koja mu je rekla da ne ide na svetu misu zato što njezina mama tvrdi kako na televiziji ima ljepših slika nego u crkvi. Potom je biskup spomenuo da nam televizija i drugi mediji uglavnom predstavljaju likove i njihovu ostvarenu veličinu iz ljudskih mogućnosti, a da su sveti ljudi koje je Bog oblikovalo svojom moći te da je izazov današnjega slavlja u promišljanju želimo li ostati na razini neuspjela čovjeka

U Novoj Gradiški otvorena izložba »Ususret Božiću«

Povodom obilježavanja 250. godišnjice Župe Bezgrješnog začeća BDM i crkve sv. Terezije Avilske, ali i prigodom Dana grada i župe, 30. studenog u crkvi sv. Terezije u Novoj Gradiški otvorena je izložba božićnih ukrasa, jaslica i čestitki koju je, osim Župe, organiziralo i Pučko otvoreno učilište Matija Antun Relković te Udruga čuvara pučke kulturne baštine „Tkanica“. U pozdravno riječi župnik Perica Matanović rekao je kako se izložbom želi prikazati dio pučke kulturne baštine te se vratiti u dane kada smo s puno ljubavi ktili bor, postavljali jaslice ili izradivali nakit jer na tržištu nije bilo ovog modernoga.

Cilj izložbe je motivirati vjernike da gledajući ono što su drugi izradili i sami dobiju volju nešto novo napraviti za Božić; možda urediti malo drugačije jaslice ili si dati truda pa napraviti nakit za bor da to bude naš Božić, a ne komercijalni - istaknuo je župnik.

Prof. Marija Karlovčan Subić, ravnateljica Gradskog muzeja, ukratko je podsjetila na povijest slavljenja Božića, simboliku adventskog vijenca i običaje kićenja božićnog drvca. Postav izložbe obuhvaća predmete nešto starijega datuma; izrađene od stakla, metala, vate, pamuka, ukrašene pozlatom te kuglice stare jedno stoljeće. Prikazane su i jaslice od drveta, rezbarene, zatim modelirane u sadri i obojene te jaslice od ljepenke. Ravnateljica je zahvalila članovima dvadesetak obitelji koje su predmete posudile za izložbu. (V. Mikić • Snimio: Momir Divjak)

SVETKOVINA BEZGRJEŠNOG ZAČEĆA BDM U NOVOJ GRADIŠKI

Samo u Bogu čovjek može biti lijep

Na svetkovinu Bezgrješnog začeća Blažene Djevice Marije, zaštitnice istoimene župe u Novoj Gradiški, biskup Antun Škvorčević predvodio je 8. prosinca središnje euharistijsko slavlje. Nakon izraza dobrodošlice župnika Perice Matanovića, biskup je, uvodeći u misno slavlje, pozdravio prisutne svećenike i vjernike te im čestitao svetkovinu zaštitnice Župe, a gradonačelniku i njegovim suradnicima Dan grada. Podsjetio je kako nije prošlo mnogo vremena otkako je novogradiška župa zatražila da njezina zaštitница bude Marija, bez grijeha začeta. Rekao je kako vjeruje da su vjernici time očitovali želju da, stužući Isusovu Majku, otkrivaju u njoj ono što je Bog naumio s njima te po njezinu zagovoru rastu u onoj veličini čovještva koju može ostvariti samo i jedino Isus Krist, Sin Božji.

Kako ići naprijed?

Na početku homilije biskup je spomenuo kako je prije svete mise razgovarao sa župnikom o stanju u Novoj Gradiški te rekao da je prvo došlo na red ono što je negativno, a potom je župnik pripomenuo kako se ipak ide i naprijed jer se pravi nova zabilaznica, jer postoje i drugi projekti te da o europskim novčanim fondovima ovisi hoće li biti ostvareni. Biskup je rekao kako je „dobro da se gradi, ali nisu valjda ljudi u Novoj Gradiški pomisili kako se samo na taj način ide naprijed“. Nadovezao se u svom razmišljanju na velikog mislioca Blaisea Pascala koji je ustvrđio da postoje tri razine vrijednosti na kojima se ostvaruje ljudsko postojanje - tjelesna ili materijalna razina s moći i materijalnim bogatstvom koje netko posjeduje; razumska razina ili sposobnost ljudskog genija gdje pripadaju znanost i umjetnost te razina dobrote i svesti. Biskup je spomenuo kako je prve dvije razine moguće na neki način mjeriti i računati, ali da je posljednja razina duhovne naravi i u njoj nije važno je li netko bogat

ili siromah; pismen ili nepismen jer je ona iznad svega toga, ispunja smislim, uzdiže čovjeka do punine postojanja.

Slika Crkve

Biskup je upozorio da se upravo na duhovnoj razini događa ranjenost, nemoć koju nazivamo grijeh, da je ona povezana s našom prolaznošću i smrtnošću te s obzirom na to stanje, materijalne ili znanstvene mogućnosti ne mogu ništa učiniti. Ovdje ne pomaže nikakva aplikacija Europskoj uniji, nego samo Bogu da nas obdari milošću, sredstvom moćnjim od zla po kojem se može napredovati do neba, do vječnosti. Rekao je da nas sv. Pavao uvjerava kako Bog ne idealizira čovjeka; prihvata ga u stanju grijehnosti i ima za njega projekt koji se zove Isus Krist čime nas je svojom ljubavlju predvidio za sinove i kćeri, izabranu da u Crkvi njegovoj budemo oslobođeni grijeha, lijepi bez ljage i bore za slavu njegove vječnosti. Istaknuo je da je u taj projekt smjestio najprije Blaženu Djevicu Mariju oslobođivši je u začeću ranjenosti grijehom te u njoj vidimo sliku Crkve. Potom je rekao kako pod začećem podrazumijevamo sveukupnost njezina postojanja, koja je bila zahvaćena oslobođiteljskom ljubavlju njezina Sina, od prvog do posljednjeg trenutka njezina života na zemlji i slave u nebu.

Biskup se osvrnuo i na one koji minulih dana u Hrvatskoj s ideoloških polazišta niječu ljudski život u začeću te se zauzimaju za pravo na abortus što je jedna od nezdravih logika razmišljanja koja želi opravdati nepravedan čin ubojstva najnemoćnijeg bića u njegovu začetku. Istaknuo je da svatko onaj tko s Bogom računa, živi istinsku slobodu svoga postojanja što je biskup povezao sa slikom najmanje djece koja u majčinu naruču žive sigurnost, a u ocu vide najmoćnijeg zaštitnika. Življene takvog odnosa povjerenja prema Bogu smješta čovjeka u okrilje njezove ljubavi, ispunja nutarnjom puninom

i smislim koji mu ne može dati ni politika, ni gospodarstvo, ni ikoja druga ljudska aktivnost jer ga je on u ljubavi stvorio i u toj istoj ljubavi, po svome Sinu Isusu, spasio od smrti.

Tribina u Virovitici o učenju

Katolička klasična gimnazija s pravom javnosti u Virovitici 1. prosinca organizirala je radionicu za učenike i tribinu za roditelje u Gradskoj knjižnici i čitaonici Virovitica te u prostorima škole, a na temu učenja i odgoja. Mara Čović, prof. pedagogije i sociologije, pojasnila je kako aktivno učiti, kako roditelji od malih nogu mogu potaknuti djecu na učenje te kako pomoći djeci i mladima u teškom razdoblju odrastanja i školovanja. (S. Voronjecki)

TRIBINA O IZAZOVIMA I POTEŠKOĆAMA ODGOJA

Sebedarje u ljubavi najbolji je način odgoja djece

U organizaciji Odgojno-obrazovnog centra Požeške biskupije, 11. prosinca u dvorani Glazbene škole u Požegi održana je tribina pod nazivom "Kako se nositi s izazovima i poteškoćama odgoja" namijenjena roditeljima učenika koji pohađaju katoličke škole, kao i djelatnicima. Nakon uvodnog pozdrava Ivice Žuljevića, predstojnika Ureda za katoličke škole, nazočnima se obratio biskup Antun Škvorčević izrazivši radost zbog susreta s roditeljima u predbožićno vrijeme.

Biskup je potom protumačio ulomak iz Poslanice sv. Pavla Titu te rekao da je najveći odgojni čin sebe dati za drugoga. Podsjetio je na veličinu roditeljske suradnje s Bogom Stvoriteljem u prihvaćanju potomstva i istaknuo kako nema dragocjenije zadaće negoli je odgoj djece. Spomenuo je kako se u tu avanturu zajedno s njima uključila i Požeška biskupija svojim školama te naglasio važnost suradnje roditelja i učitelja u zajedničkom nastajanju oko pomaganja djeци da rastu kao cjeloviti ljudi u evanđeoskom vrijednosnom sustavu. Istaknuo je i kako je u središtu tog nastajanja djetetova osoba kojoj valja pristupati Božjom odgojnom metodom.

Potom su Ivana Rajčević Vujanić, psihologinja u Prvoj katoličkoj osnovnoj školi u Zagrebu, te Ivana Petrk, voditeljica Nacionalnog ureda Hrvatske biskupske konferencije za katoličke škole, progovorile o partnerskom odnosu škole i roditelja u odgoju te o metodama rješavanja problema na relaciji roditelj-učenik-ucitelj. (V. Marić • Snimio Duško Mirković)

BLAGOSLOV NOVIH ZVONA ZA CRKVU BL. IVANA MERZA U SLATINI

Zvonik nas podsjeća da nismo stvorenici za zemaljsko, nego za nebesko

Na Drugu nedjelju došašća, 7. prosinca, biskup Antun Škvorčević pohodio je Župu bl. Ivana Merza u Slatini i blagoslovio tri nova zvona za još nedovršenu župnu crkvu te predvodio euharistijsko slavlje. Uz brojne vjernike, na slavlju je sudjelovao i gradonačelnik Slatine Ivan Roštaš te slatinski paroh Dragan Gaćesa.

Biskup je u pozdravu rekao kako ga radije što je Slatina dobila još jedan zvonik koji svojom vertikalom podsjeća da nismo stvorenici za zemaljsko, nego za nebesko te da će nova zvona vjernike upućivati na Boga, na utjelovljenje Sina Božjega, obznavljivati radosne i žalosne trenutke života, a

371 kg na čast je Žalosne Gospe i u spomen poginulim braniteljima, a dar je Virovitičko-podravske županije grada Slatine i poduzeća Komrad d.o.o. Malo zvono težine 252 kg na čest je bl. Ivana Merza, zaštitnika Župe i dar je Slatinske banke. Biskup je u homiliji rekao kako nas sreća čitanja iz Knjige proroka Izajie i evanđelja podsjećaju da je čovjek biće puta koji kroz njegovo srce i savjest vodi do smisla, ali da se tu može naići i na razne zaprke koje mu prijeće stići do cilja. Istaknuo je kako sv. Ivan Krstitelj, usred onodobnih neuspjelih nastojanja, podsjeća ljude da put do uspjelog društva ide samo nastojanjem

napose pozivati na slavlja svetih otajstava u kojima se izgraduje zajedništvo Crkve i po kojima se postaje dionikom božanskog života. Župnik Nikola Jušić predstavio je zvona istaknuvši kako su slivena u tvrtci Grassmayr u austrijskom Innsbrucku. Veliko zvono težine 729 kg na čest je Krista Kralja i dar je župljana Župe bl. Ivana Merza te pojedinim poduzetniku i grada Slatine. Srednje zvono težine

Na završetku euharistijskog slavlja biskup je zahvalio vjernicima na sudjelovanju u euharistijskom slavlju kao i na svemu što čine za svoju Župu u suradnji sa župnikom.

MISNO SLAVLJE S DJECOM S POTEŠKOĆAMA U RAZVOJU Čudo roditeljske ljubavi

Upredvečerje blagdana svetoga Nikole, 5. prosinca, biskup Antun Škvorčević predvodio je u požeškoj Katedrali euharistijsko slavlje na kojem su sudjelovali roditelji i djeca s poteškoćama u razvoju, članovi požeške Udruge „Mi“. Na misi je pjevao dječji zbor požeške Katoličke osnovne škole. Biskup je u pozdravu naznačim, a napose djeci i roditeljima iz Udruge „Mi“, rekao kako je slavlje s njima u požeškoj Katedrali za blagdan sv. Nikole postalo redovita draga molitvena postaja, susret koji ih povezuje s Bogom i međusobno, koji ih obnavlja u dostojanstvu darovanom od Boga. Podsetio je na dobrotu sv. Nikole i istaknuo kako je ona bila očitovanje Isusove ljubavi za čovjeka, pogotovo za slaboga, bolesnog i siromašnoga te je poželio da se u ovoj svetoj misi svi sudionici napune tom istom Isusovom snagom kako bi jedni drugima mogli pristupiti s poštovanjem i dobratom.

Započevši homiliju biskup je upitao djecu kako su. Dobio je pozitivan odgovor koji je povezao s njihovom pjesmom i rekao da ona nije tek sposobnost glasa, nego srca i dodao „da svaki put kad sebe otvorena srca stavljaju pred Boga, kao ove večeri u Katedrali, ne mogu biti drugačije nego izvrsno“. Temeljem čitanja iz Knjige proroka Izajie podsetio je na teška i beznadna osobna i narodna stanja mraka i sljepila kojima je ponizost, siromaštvo i tuđina babilonskog sužanstva svojevrsni znak iz kojeg se, prema prorokovu uvjerenju, može izaci jedino vjernošću Bogu, izvori čovjekova dobra i dostojanstva. Biskup je navedeno povezao i s evanđeoskim izještajem o dvojici slijepaca koji dolaze k Isusu da ih ozdravi, a on od njih traži vjeru, dotiče se njihovih očiju i daje da progledaju. Upozorio je biskup kako je ljubav moć kojom Isus liječi one koji mu vjeruju, kako ljubav omogućuje da drugi vide; ona postaje noge kojima bolesni hodaju, ruke kojima nemocni djeluju, dostojanstvo u kojem žive. Biskup je naznačim roditeljima rekao da i oni svojom ljubavlju prema djeci svakodnevno čine čudo po kojem njihova djeca s poteškoćama u razvoju žive dostojanstvo. Pozvao ih je da svoju djecu povjere Isusovoj ljubavi moćnijoj od njihove kako bi ih ona uzdigla u puninu života, pobjedu nad svakom ograničenosti i smrću. Poželio je da im sv. Nikola bude primjerom i zagovornikom u nastojanju izgrađivanja ljudskog dostojanstva.

Na završetku svete mise biskup je zahvalio učenicima i učiteljima Katoličke osnovne škole za sudjelovanje na slavlju i iskazivanje pažnje djeci s razvojnim poteškoćama te ravatelju Caritasa Goranu Lukiću koji je sa suradnicima pripremio darove djeci. Na poseban način zahvalio je roditeljima djece s poteškoćama u razvoju za žrtvu i ljubav koju svakodnevno žive za svoju djecu.

SUSRET CRKVENIH ZBOROVA NA BLAGDAN SV. CECILIE

Pjevanjem na misi pridonose ljepoti, dubini i snazi zajedništva u Isusu Kristu

Piše: Patricija Brdar • Snimio: Duško Mirković

Na blagdana sv. Cecilije, 22. studenoga, u Požegi su se okupila 22 crkvena zbora s područja Požeške biskupije. Iz posavskog dijela na susretu su sudjelovali zborovi iz Lipovljana, Novske, Rajića, Nove Gradiške, Davora i Starog Petrovog Sela. Iz zapadno-slavonskog dijela Biskupije stigli su zborovi iz Lipika, Pakraca, Daruvara i Sirača. Požeški dio predstavljali su zborovi Župe sv. Terezije Avilske, Župe Duha Svetoga, Župe sv. Leopolda Mandića i Katedralni zbor te zborovi iz Stražemana, Veličke i Pleternice. Iz slavonsko-podravskog dijela sudjelovalo je zbor Župe sv. Roka u Virovitici kao i crkveni zborovi iz Slatine, Orahovice i Našica.

Program je započeo u crkvi sv. Lovre i crkvi Duha Svetoga gdje se svaki zbor predstavio pjesmom.

Zahvala za služenje

Središnja točka bilo je euharistijsko slavlje u požeškoj Katedrali koje je u zajedništvu s petnaestak svećenika predvodio biskup Antun Škvorčević. Pozdravljajući okupljene članove crkvenih zborova, biskup je čestitao blagdan njihove zaštitnice te im zahvalio za služenje kojim u svojim župama pridonose nastojanju da liturgijska slavlja budu dostojava otajstava koja se slave. Spomenuo je kako su se na programu prije sv. mise jedni drugima predstavili pjesmom, a sada će se u sv. misi otvorenim i raspjevanim srcem predstaviti Bogu. Pozvao ih je da to učine čistom savješću koja ih povezuje u zajedništvo s Bogom i međusobno.

U homiliji biskup je posvijestio pjevačima smisao njihova današnjeg okupljanja u Požegi. Podsetio ih je da pjevanjem na euharistijskim slavlјima u svojim župama pridonose svećenosti, ljepoti, dubini i snazi zajedništva koje ostvaruje uskrsli Isus Krist, a dolaskom u Katedralu i zajedničkim pjevanjem očituju i ostvaruju zajedništvo mjesne Crkve te svjedoče kako u Požeškoj biskupiji ima srca za Boga. Dodao je da je njihov dolazak u Požegu prigodom blagdana sv. Cecilije ujedno i hodočašće sv. Terezije Avilske, zaštitnici požeške Katedrale, čime joj iskazuju odanost i zahvalnost o 500. obljetnici njezina rođenja i godini njoj posvećenoj. Istaknuo je da su Cecilia i Terezija dvije žene iz različitih vremena koje povezuje ista ražarenost Duhom Svetim i posvemažna vjernost Isusu Kristu u njegovoj Crkvi zbog čega su njihovi životi postali velebna pjesma hvale Bogu. Biskup je, napose, podsjetio na lik sv. Cecilije istaknuvši da nemamo puno podataka o njezinu životu, ali da znamo najvažnije; da je svoju vjernost Bogu posvjedočila mučeničkom krvlju o čemu snažno svjedoči i Madernova skulptura svetice u rimskim

katakombara koja, dok je ubijaju, uzdiže u zrak tri prsta i svjedoči vjeru u Presveto Trojstvo. Istaknuo je kako pjevači na svoj način nasljeđuju sv. Ceciliiju jer pjevanjem svjedoče vjernost Bogu te im je zahvalio što to razumiju i tako pronalaze smisao svoje požrtvovnosti.

Dragocjena uloga

Biskup je potom temeljem evanđelja o mudrim i ludim djevcima pjevačima progovorio o vjeri kao svjetlu u srcu, budnosti i otvorenom obzoru za više dimenzije ljudskog postojanja. Rekao je da liturgijsko pjevanje služi navedenim dimenzijama i približava Bogu. Upozorio je kako prvo čitanje iz Knjige proroka Hoše i evanđelje slikom zaručništva govore o Kraljevstvu Nebeskom te je naglasio da je zaručništvo pripadnost jedne osobe drugoj; da se u Sinu Očevu koji je postao čovjekom ostvarilo najsavršenije zaručništvo, posvemažna pripadnost čovjeka Bogu i Boga čovjeku; da je u njegovoj ljubavi na križu i uskrsnuću ona dobila svoje končano ostvarenje koje slavimo u svetoj misi te da pjevači u liturgiji služe ponazociju tog otajstva. Biskup je pozvao prisutne da se obnove u svijesti svoje dragocjene uloge po kojoj usred površnosti svijeta pomažu ljudima da budu dionici one dubine stvarnosti kojih po Isusovoj ljubavi pripadaju pobednici nad smrću te je zamolio sv. Ceciliiju da ih prati u njihovu plemenitom nastajanju.

Nakon popričesne molitve okupljeni članovi pjevačkih zborova uputili su zajedničku molitvu sv. Tereziji Avilskoj te uskrsnući njeni geslo „Samo je Bog dostatan!“ Zapjevali su joj u čest pjesmu „U ovaj dan poletjela“. U zahvalu za sudjelovanje na susretu zborova o 500. obljetnici rođenja sv. Terezije Avilske biskup Škvorčević svakom je zboru uručio priznanje Požeške biskupije. Potaknuo ih je da se na ovom hodočašću spomenu i utemeljitelja svoje mjesne Crkve, sv. Ivana Pavla II., te da svrate i u njegovu kapelu u kripti Katedrale kako bi iskazali zahvalnost pred njegovom relikvijom.

BISKUP PREDVODIO MISU ZA BRANITELJE

Darovanjem sebe ostvarujemo se na najvišoj razini postojanja

Prigodom 23. obljetnice osnutka 123. požeške brigade, u subotu 8. studenoga biskup Antun Škvorčević predvodio je u Katedrali euharistijsko slavlje za poginule, nestale i preminule branitelje. Uz članove 123. brigade i druge branitelje te obitelji poginulih na slavlju je sudjelovao i požeško-slavonski župan Alojz Tomašević.

U pozdravu biskup je nazočnim zahvalio za plemenit čin kojim izražavaju poštovanje svima onima koji su svoje živote uložili u slobodu Hrvatske te rekao kako na poseban način u molitvu uključuje sve poginule, nestale i preminule hrvatske branitelje 123. požeške brigade. Podsjetio je na

general-pukovnika Miljenka Crnjca, prvo-ga ratnog zapovjednika spomenute brigade, koji je posljednjih godina u bolesničkoj postelji te na svoj način dopunjaje žrtvu što ju je podnio u Domovinskom ratu. Biskup je rekao kako je civilizacijski veliko ono društvo koje poštije svoje najslabije članove istaknuvši da su među njima kod nas i stopostotni invalidi Domovinskog rata koji ovih dana svjedoče svoju ranjenost te je pozvao nazočne da im molitvom iskažu poštovanje, ljubav i blizinu.

U homiliji je podsjetio kako je čovjek između ostalog i biće pamćenja, spomena i zahvaljivanja te kad to čini povezan s Bogom,

postaje dionikom povijesnih dogadaja u dimenzijama koje nadilaze njihovu pojavnost i vremensku razinu. U tom smislu istaknuo je i važnost spomena osnutka 123. požeške braniteljske brigade u požeškoj Katedrali. Podsjetio je kako naši branitelji u velikoj većini nisu imali materijalnih dobara koja bi mogli uložiti u obranu, ali su bili spremni sami sebe darovati za slobodu Domovine čime su posvjedočili onu duhovnu moć i veličinu srca koja se zove ljubav te su se tako u teškim vremenima uzdignuli na visoku razinu postojanja i smisla po žrtvi vlastitog života. Dodataj je da moguće ubiti takvoga čovjeka, oduzeti mu tjesni život, ali nije moguće ubiti moć ljubavi koja ga uzdiže na onu razinu života koja je neuhvatljiva zloči i nasilju.

U tom je veličina, dostoanstvo, sloboda i pobjeda naših branitelja, istaknuo je biskup. Pozvao je nazočne da u ovom hrvatskom trenutku svjedoče tu istu braniteljsku moć i slobodu te ne dopuste da ih bilo tko uplete u svoje sebične namjere i da im oduze dostoanstvo. Istaknuo je da je to ona moć kojom je Krist pobjedio smrt te je ona put svake istinske pobjede. Također je dodata: "Volio bih zajedno s vama živjeti ovaj trenutak čisto i bistro iz izvora Božjih, iz njegove istine upisane u naša srca po kojoj shvaćamo da se isplati ljubav kao moć duha, darovati sebe za vrijednosti života te tako postati ostvarenima na najvišoj razini postojanja. Neka u tom duhovnom ozračju živi trajan spomen na naše branitelje i neka u njemu roditelji i najbliži naših poginulih branitelja pronadu utjehu."

MEĐUNARODNI SIMPOZIJ O PALIJATIVNOJ SKRBI

Ljubav je najljekovitija snaga u palijativnoj skrbi

U organizaciji Udruge narodnog zdravstva "Andrija Štampar" iz Zagreba pod vodstvom dr. Ivana Vukoje i Požeške biskupije, u novouređenim prostorima Dvorane sv. Terezije Avilske u Požegi održan je 13. prosinca Međunarodni simpozij o palijativnoj skrbi i medicini. Otvorio ga je biskup Antun Škvorčević koji je u svom

govoru zahvalio Udrudi što svake godine organizira simpozije u Štamparovu rodnom kraju te potiče promišljanja o važnim zdravstvenim temama. Napose je zahvalio za ovogodišnji Simpozij koji u središtu ima čovjeka u njegovim najtežim životnim okolnostima. Temeljem iskustva susreta s bolesnicima na Odjelu palijativne skrbi u Bolnici "Sv. Rafael" na Strmcu, kao i iskustva sa svojom majkom koja je preminula na današnji dan prije devet godina, biskup je spomenuo kako je većina bolesnika željela otici svojim kućama unatoč stručnom osoblju i tehničkim pomagalima u bolnici.

Istaknuo je da suvremeno društvo stvara posebne ustanove za ljudi koji nisu proizvodno sposobni; za djecu organizira vrtice, a za starije posebne domove te tako s jedne strane iskazuje brigu za svoje najslabije članove, ali ih, s druge strane, odvaja od njihovih najbližih čija je prisutnost od posebnog značenja u njihovom životnom stanju.

Održan Simpozij o Josipu Kunkeri; svećeniku, arheologu i povjesničaru Kunkera je svojim djelima zadužio buduće naraštaje

Piše: Ljiljana Marić • Snimio: Duško Mirković

U organizaciji Povijesnog društva Požega, Hrvatskog arheološkog društva, požeškog Zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU-a te Katoličke gimnazije, Požega je 28. studenog bila domaćin Međunarodnog simpozija pod nazivom "Josip Kunkera i prošlost čaglianskoga kraja". Simpozij na kojem se okupilo tridesetak stručnjaka i znanstvenika održao se povodom 100. obljetnice rođenja svećenika Josipa Kunkere koji je najveći dio života proveo u župi Ruševa.

Uzvratajući Simpoziju požeški biskup dr. Antun Škvorčević istaknuo je da se na ovaj način Josip Kunkera vraća u svoj kraj te zahvalio organizatorima stručnog skupa.

- Nemile okolnosti Kunkera su s rodnom otokom Paga pokrenule i donijele u požeški kraj, a on je te okolnosti pretvorio u prigodu povezivanja mediteranske nadarenosti i upornosti sa slavonskom širinom i marljivošću te se upustio u proučavanje raznorodnih tragova prošlosti na prostorima hrvatskog sjevera i juga. Stvarao je misaone i pisane sinteze, utkao u njih i spomen na ljudе koji su nam ostavili u baštinu vrijednosti po kojima se prepoznaće posebnost našeg nacionalnog bića - naglasio je biskup Škvorčević istaknuvši da je Kunkera ponad svega bio svećenik koji je sve oko sebe gledao okom vjere.

O Kunkeri kao svećeniku progovorio je i vlč. Zvonko Mrak iz Valpova podsjetivši na njegovo svećeničko službovanje, slabo združljive, ali i zatvorske godine u starogra-

diškom zatvoru gdje je završio zbog osude partizanskog bezbožstva.

Na njegov trud i marljivost u istraživačkim pothvatom podsjetio je i povjesničar Goran Đurđević, predsjednik Povijesnog društva Požega. - Kunkera se istaknuo kao marljiv skupljač različitih artefakta počevši od prapovijesnih kamenih ostataka preko rimske novčića i spomenika pa do nematerijalne baštine u vidu narodnih običaja i pjesama. Skupio je veliku zbirku kamenih predmeta iz prapovijesti koji su svjedočanstvo bogatog života u Požeškoj kotlini; fosila, različiti ostatak oruđa i oružja, religijskih predmeta, skulpturica koje prikazuju ljudе i životinje. Svoju je zbirku poklonio Djecezanskom muzeju u Velikoj i tom je prigodom sastavio Vodič kroz velički lithicum (1982.) u kojemu je katalogizirao svoje nalaze - istaknuo je Goran Đurđević utvrdivši da se, nažalost, o ovoj izuzetnoj povijesnoj osobni malo zna.

- Da nije bilo Kunkere, za mnoge lokalitete ne bi se znalo, a osobito ne za one iz prapovijesti, rimskog razdoblja i srednjega vijeka. Kao dugogodišnji arheolog Gradskog muzeja Požega, radila sam na lokalitetima koje je on spominjao, primjerice u Imrijevcima, gdje su se otkrili vrijedni arheološki nalazi. Mnoge naznake koje je Kunkera dao tek čekaju novu generaciju arheologa - naglasila je arheologinja Dubravka Sokač Štimac.

Josip Kunkera, svećenik i svestrani znanstvenik, svojim djelima zadužio je mnoge;

bilo da je riječ o arheolozima, povjesničari, lingvistima ili etnolozima. Vizionarski je otvorio staze za buduće naraštaje željne otkrivanja u mnogim znanstvenim disciplinama ostavivši vrijedna djela u rukopisnom i tiskanom izdanju, na što je upozorio i ovaj Simpozij koji je završio otvaranjem izložbe o Josipu Kunkeri uz najavu objavljuvanja zbornika radova.

POSJET DOMU ZA PSIHIČKI BOLESNE OSOBE U LJESKOVICI

Potrebna nam je ljudska, ali još više Božja blizina

U okviru predbožićnih pastoralnih aktivnosti, biskup Antun Škvorčević u pratnji ravnatelja Caritasa Gorana Lukića i čaglianskog župnika Milana Klobučara posjetio je 11. prosinca Dom za psihički bolesne odrasle osobe u Ljeskovici. Pridružili su mu se i učenici Katoličke gimnazije u Požegi s vjeroučiteljem Antonom Ivićem. Ravnateljica Doma Rada Matić dočekala je biskupa sa suradnicima te mu uputila pozdrav i izrazila radost i zahvalnost što nastoji barem dva puta godišnje povodit Dom. Biskup je rekao kako u ovo predbožićno vrijeme valja iskazivati posebnu osjetljivost za Boga i za čovjeka te da posjetom Domu želi posvjedočiti svoju blizinu i poštovanje prema njegovim štićenicima i djelatnicima. Izrazio je zadovoljstvo što to isto čine i nazočni gimnazijalci.

Pozdravio je djelatnike i korisnike Doma te ih podsjetio kako se prigodom obiteljskih i sličnih događaja rodbina nastoji uzajamno posjećivati i radovati se zajedništvu. Rekao je korisnicima kako je Božić blagdan kada svatko dolazi s vrom u pohode te da je i on došao u Dom zajedno s gimnazijalcima posvjedočiti da oni nisu Bogu i ljudima ne-

Maturant Katoličke gimnazije Petar Marčinović pozdravio je nazočne u ime gimnazijalaca koji su kratkim programom protkanim adventskim i božićnim pjesmama stvorili ozračje božićne radosti. Na kraju su se svi zajedno pomolili, a biskup zavrzao Božji blagoslov na djelatnike i korisnike Doma. Pohod je završio kratkim razgovorom s ravnateljicom i dogovorom o pomoći koju će i ovom prigodom Požeška biskupija pružiti Domu u iznosu od 20 000,00 kuna.

BISKUPOV POHOD PROGNANIČKOM NASELJU KOVAČEVAC

Onaj tko vjeruje da je u rukama Božjim, ne boji se nikakvih nevolja pa ni smrti

Uokviru svojih predbožićnih pastirskih pohoda, biskup Antun Škvorčević posjetio je 10. prosinca prognaničko naselje Kovačevac kod Nove Gradiške te u zajedništvu sa župnikom Pericom Matanovićem i ravnateljem Caritasa Goranom Lukićem predvodio euharistijsku slavu. Na početku je rekao kako pjesma *Padaj s neba, roso sveta* koju su otpjevali nazočni, govori o povezanosti između neba i zemlje te Boga i čovjeka, a koja se u punini dogodila u Isusovu rođenju. Također je istaknuo da priprava za Božić traži otvoreno srce za Božju stvarnost i prema svakom čovjeku te da je u tome i smisao ovoga susreta. Dodao je da je i za stanovnike prognaničkog naselja Božić blagdan posebnih nada te ih pozvao da se u njima obnove i učvrste.

Biskup je u homiliji posvijestio činjenicu kako čovjek nosi duboko upisano u svom iskustvu postojanje različitih razina života; viših i nižih, uspjelih i neuspjelih te da čezone za ostvarenjem svoga postojanja u mjeri koju sam ne može dosegnuti. Spomenuo je da nas Sveti pismo uvjera kako je Bog biće inicijative kojemu je čovjek u središtu zanimanja što je na vrhuncu očitovao i u svome Sinu koji je ostvario za nas pobedu nad smrću. Dodao je kako redovito očekujemo da nam Bog pomogne u svakodnevnim nevoljama, zdravstvenim i drugim tegobama, a premašimo mislimo na to da se Božje djelo odnosи na najdublju razinu našeg postojanja, na ranjenost grijehom, zlom i smrću. Rekao je da je Bog poput majke koja nikada ne napušta svoje dijete; trajno bdiće nad njim, ispunja njegovo biće svojom ljubavlju, ulijeva sigurnost, liječi njegove ranjenosti, uzdiže u dostojarstvu sinove i kćeri. Tako Bog, na daleko višoj i moćnijoj razini ljubavi, onoga koji mu otvara svoje srce i pristupa

s povjerenjem, uzdiže u zajedništvo božanskog života. Onaj tko vjeruje da je u rukama Božjim, ne boji se muka, nevolja, mraka pa ni smrti; zna da je sve to prijelaz u stvarnost na koju ga je pozvala moćna Božja ljubav te usred najtežih nevolja živi u nadi. Biskup je potaknuo nazočne stanovnike prognaničkog naselja da sebe promatraju u svjetlu te Božje istine te od nje žive.

Osvrnuo se potom na naviještenu Božiju riječ iz Knjige proroka Izaje preko kojega Bog poziva svoj narod u teškom stanju nemoci da upravi pogled prema gore te shvati kako nije stvoren za zemlju i male ciljeve, nego za nebo, za Boga. Biskup je pojasio kako se ovdje ne radi prvenstveno o čovjekovim tjelesnim očima, nego o vidu srca kojem je potrebno Božje svjetlo kako bi mogao vidjeti sebe njegovim pogledom i kao biće puta hrabro koračati prema cilju koji mu je on postavio. Istaknuo je da kad čovjek poznaje cilj prema kojem ide, postaju smislene poteškoće i nevolje puta. Rekao

je kako pri tom ne smijemo zaboraviti da je Isus Krist sebe nazvao Putem kojim se stiže k Ocu te pozvao nazočne da ispitaju jesu li u najdubljem zajedništvu s njime ili su na puteljcima koji nikamo ne vode. Upozorio je potom kako postoji opasnost da čovjek postane umoran tijekom puta i to opet ne tjelesno, nego duhovno, ali da je potrebno imati na umu činjenicu kako se Bog nikada ne umara te da Isus u evanđelju poziva sve umorne da dodu k njemu, k njegovu krotkom i ponižnom srcu u kojem čovjek može pronaći istinski mir.

Na završetku euharistijskog slavlja okupljeni su izmobilili molitvu sv. Tereziji Avilskoj te usklknuli pjevajući „Samo je Bog dostatan“. Biskup je zaključio kako se trebamo brinuti da nam srce bude ispunjeno Božjom blizinom i u tom smislu poželio svima dobru pripravu za Božić. Nakon slavlja, ravnatelj Caritasa Goran Lukić prisutnima je uručio pisani biskupovu čestitku za Božić uz novčani prilog Požeške biskupije.

Obitelj Zelić iz Buka darovala pedeset borova

“Nekome ćemo bar malo uljepšati Božić”

Uoči Božića Mile i Nada Zelić iz Buka darovali su Biskupijskom Caritasu pedeset borova. - Župnik nas je na misi podsjetio kako se bliži Nedjelja Caritasa i potaknuo nas da tim povodom ponešto darujemo onima kojima je pomoći potrebna. Mi smo se odlučili pokloniti borove jer toga imamo više nego nam treba, a znamo da u ova teška vremena ima onih koji ih ne mogu kupiti - rekla je Nada Zelić.

Obitelj Zelić borove sadi i prodaje više od 15 godina, a trenutno imaju zasadenih oko 30.000 komada. Donacija Caritasu nije im prva jer su i proteklih godina dvadesetak drvaca poklanjali prijateljima, znancima i suseljanima. Nada, inače članica Župnog pastoralnog vijeća, pobrine se i da bučka crkva ne ostane bez prikladnog božićnog drvca.

- Ranijih godina za crkvu smo darovali borove; prošlu godinu smo preskočili jer nismo imali tako velikih i lijepih, no ove godine opet smo odnijeli dva bora. Ne znam točno kome će se podijeliti ovih pedeset koje smo dali Caritasu, ali sam sigurna da će doći u prave ruke; onima koji i inače dolaze po pomoći u Caritas jer teško žive. Tako ćemo nekome bar malo uljepšati Božić - dodala je Nada Zelić. (vm)

Brojne akcije Biskupijskog Caritasa

Pomogli poplavljениma i drugim potrebitima

Donacija mandarina i jabuka

Caritas je ove jeseni primio i donaciju od 22 tone mandarina i više od 60 tona jabuka koje su preko dekanata razdijeljene svim župama Požeške biskupije. Caritas je tako proizvođačima omogućio ostvarivanje prava na financiranje iz sredstava EU vezano uz zabranu uvoza određenih prehrabnenih proizvoda u Rusku Federaciju te na taj način pomogao i proizvođačima, ali i siromašnim obiteljima naše Biskupije. Caritas je osigurao i ovi 3 500 litara pridroganjabučnog soka za potrebe.

Biskupijski Caritas osigurao je i donacije u hrani i higijenskim potrepština za župne Caritase u predbožićno vrijeme. U suradnji sa župnim Caritasmima, pomoglo se i trima obiteljima iz Kaptola, Stare Lipe i Novih Mihaljevaca u uređenju njihovih domova.

Suradnja učenika Ekonomске škole s Caritasom

Rad Biskupijskog Caritasa pomaže brojni pojedinci, ustanove i tvrtke. Među takvima su i učenici Ekonomске škole u Požežu koji su u svojoj školi organizirali prikupljanje pomoći za djecu slabijeg imovinskog stanja. Od prikupljenih slatkiša i igračaka načinili su male poklone koje su donijeli u Biskupijski Caritas. Kako dozajemo od njihove prof. Višnje Mendel Trohe, ovo nije prva akcija kojom učenici žele iskazati ljubav, suočenje i brigu za bližnjega. Povrh svega, ovim su činom pokazali koliko je važno, posebice u mladima, buditi osjetljivost prema ljudima u nevolji.

Pomožimo radu našeg Caritasa

Pomoći možete uplatama na žiro račun Caritasa **HR4223860021130011296**, kao i svojim donacijama u hrani i higijenskim potrepštinama, koje svakodnevno možete donijeti u prostorije Caritasa u Vukovarsku ulicu 7. i vi možete postati dio Caritasove priče.

BISKUP POSJETIO OVISNIKE NA LIJEĆENJU U IVANOVCU

Pruženo ohrabrenje i materijalna pomoć

Biskup Antun Škvorčević posjetio je 15. studenoga ovisnike o drogi i alkoholu koji se liječe u zajednici **Susret** u Ivanovcu nedaleko Okučana. Predsjednica Humanitarne organizacije zajednice **Susret**, Bernardica Juretić, dočekala je biskupa zajedno sa svojim suradnicima Dejanom Mihaljevićem, Darijom Paukovićem i Miroslavom Rožankovićem. Biskup je osobno pozdravio svakog člana zajednice te rekao kako im pružanjem ruke želi iskazati svoju blizinu i poštovanje te im čestitati na odvažnom životnom koraku koji su učinili došavši u zajednicu kako bi ustrajnim i strpljivim radom pomogli sebi i svojim obiteljima. Jedan od štikenika pozdravio je biskupa i predstavio mu način života u zajednici te ga izvjestio da se trenutno u Centru Ivanovac nalazi 29 osoba koje se liječe od ovisnosti o drogi i alkoholu. Istaknuo je kako im je u odvikavanju vrlo važna podrška obitelji i prijatelja, ali još više duhovna snaga kojom žele pobijediti okove ovisnosti. Spomenuo je da Centar Ivanovac postoji 15 godina te je tijekom toga vremena u njemu novi životni početak potražilo više od 600 osoba. Zahvalio je biskupu na posjetu i potporu koju im iskazuje.

Potom su se pojedini članovi zajednice predstavili biskupu te mu ukratko prikazali osobnu i

obiteljsku dramu u kojoj su se našli kada su postali ovisnici. Biskup ih je sve ohrabrio te im rekao kako je u njihovoj borbi jako važno imati na umu da je čovjek osoba, duhovno biće, dubina koju napose molitvom valja svakodnevno ispunjati Božjom blzinom, svjetлом, ljepotom, snagom, dobrotom, plemenitošću i ljubavlju da bi tako s Isusom Kristom koji je pobijedio smrt i oni bili jači od zla.

Istaknuo je da su mnogi u njemu bili pobijednici te naglasio da svaki dan sebi ponavljaju kako se mogu oslobođiti ovisnosti i u suradnji s voditeljima i članovima zajednice ostvarivati cijelovit program koji im je ponuđen. Obećao je da će svojom svakodnevnom molitvom biti s njima. Zavalio je vodstvu i terapeutima na njihovoj žrtvi i ljubavi koju iskazuju članovima zajednice. Susret je završio molitvom i blagoslovom koji je biskup zavazio na nazočne i njihove obitelji.

Istaknuo je da su mnogi u njemu bili pobijednici te naglasio da svaki dan sebi ponavljaju kako se mogu oslobođiti ovisnosti i u suradnji s voditeljima i članovima zajednice ostvarivati cijelovit program koji im je ponuđen. Obećao je da će svojom svakodnevnom molitvom biti s njima. Zavalio je vodstvu i terapeutima na njihovoj žrtvi i ljubavi koju iskazuju članovima zajednice. Susret je završio molitvom i blagoslovom koji je biskup zavazio na nazočne i njihove obitelji.

Biskup je zatim u pratnji ravnateljice Juretić i njene suradnike razgledao pojedine dijelove naselja i uvjerio se u razmjere stradanja od poplave u svibnju ove godine te u štetu koja još nije sanirana pri čemu je najopasniji odron u blizini temelja kuće koji je staticki ugrožava. Postoji opravданa bojazan da bi nova poplava mogla biti kobna te su razmatrane mogućnosti popravka podzida kuće.

Dubravka Slavić-Krmotić, stomatologinja iz Orahovice

Želim što kvalitetnije iskoristiti dar Božje ljubavi i milosti

Razgovarala: Ljiljana Marić • Fotografija iz privatne arhive

Dubravka Slavić-Krmotić, stomatologinja i magistra dentalne medicine iz Orahovice rođena je 1961. godine u Gradini. Osnovnu i srednju pedagošku školu završila je u Županiji. Na Stomatološkom fakultetu u Zagrebu diplomirala je 1985. godine stekavši zvanje doktora stomatologije (današnji naziv doktor dentalne medicine), a 2011. godine završila je i poslijediplomski specijalistički studij dentalne medicine u Zagrebu na svom Fakultetu te na Odsjeku za fonetiku Filozofskog fakulteta stekavši i zvanje sveučilišne magistre dentalne medicine. Stazirala je u Virovitici, a od 1989. radi u Orahovici; najprije kao zaposlenik Doma zdravlja, potom pet godina u privatnoj praksi te od 2000. godine kao ugovorni doktor, odnosno koncesionar. Za supruga Darka udala se 1987. godine i ima dvije kćeri; Andreu i Tenu, a od ove godine i zeta Stipu.

*Od kada ste vjernica i tko za to ima posebne zasluge?

- Vjernica sam od svoje devete godine kada sam u crkvu krenula sama od sebe. Naime, moj otac bio je rukovoditelj pogona u jednom poduzeću i član SKJ te nije bilo poželjno ići u crkvu. Tu moju aktivnost počeli su mu spočitavati, a kada su mu rekli da "mala i dalje ide u crkvu", istupio je iz partie s obrazloženjem da će umjesto članarine radije meni kupiti cipele da mogu lakše ići tamo gdje sam naumila. Na vjerouorku sam sve do fakulteta išla u crkvu sv. Nikole Tavelića u Županiji koju je gradio tadašnji naš svećenik vlc. Ivan Mutzhausen od kojeg sam primila prvo vjersko opismenjavanje. Tijekom studija išla sam u crkvu u Frankopanskoj, odnosno u crkvu sv. Vinka Paulskog gdje je tada službovao prof. Tomislav Ivanić čiju sam knjigu "Hagioterapija" s osobitim zadovoljstvom nedavno pročitala.

*Jeste li imali kakvih važnijih životnih prekretnica?

- Svaki životni put ima prekretnica pa je

tako imao i moj. Kaže se da je život kratak, ali s druge strane složen, puno je tu prostora i u pitanju tijela, i umu, i duše. Izbor je nepregledan. Valja pokušati "ne ići malen ispod zvijezda" i što kvalitetnije iskoristiti privilegiju enormno velikog opusa Božje ljubavi i milosti koje nam se bezrezervno nudi kako bi nam kapital duše bio što veći kad prijedemo pred lice Božje.

Prije nekoliko godina doživjela sam traumatično iskustvo na koje sam odreagirala trojako. Prvo sam nagonski sama sebi rekla da me ta situacija neće strgati, barem ne lako. Već sljedeće minute shvatila sam da mi Bog sigurno nije stavio više tereta nego što mi je dao da mogu podnijeti, a zatim sam se zapitala tko zna zašto je to dobro. Tada sam konačno naučila zahvaliti Bogu prije nego što ga opet nešto zamolim (trebalo mi je gotovo 50 godina da to spoznam) i osjetila veliku potrebu da čujem i počnem shvaćati ono što sam već puno puta čula. Ta moja situacija nekako se podudarila s dolaskom župnika vlč. Željka Strnaka koji je, unatoč bremenitom poslu renoviranja naše crkve u ovim šturm vremenima (povijest se ponavlja; ja sam, naime, često išla u crkvu koja kao zgrada zapravo nije bila objekt crkve), našao vremena i energije unijeti nove sadržaje i mogućnosti u život župe, između ostalog dovodeći razne predavače te organizirajući vjerska putovanja u zemlji i inozemstvu. Time mi je indirektno pomogao da se bolje orijentiram, kao vjernik i lakše nosim sa životom, vjerujem, kao i mnogim drugima.

*Istinski živjeti vjeru u svakom je vremenu teško pa tako i danas. Kako Vam to uspijeva na poslu, u obitelji i javnom životu?

- Smatram da čovjek u životu mora imati vjeru, mjeru i stav da se na duge staze može jedino iskreno, korektno i pošteno iako je to teži put.

U obitelji se trudim živjeti po načelima vjere. Na poslu nastojim, uz pomoć asistente Erike, koliko god to mene uzeo fizički, psihički ili materijalno, pružiti svojim pacijentima stomatologiju 21. stoljeća što, naravno, ne znači ispunjavati želje zaobilazeći postulante struke kako bih se nekome svidjela. Iznimno veliku pažnju polažem vlastitoj edukaciji (idem čak i na svjetske kongrese), opremi, materijalima te dostojanstvu pacijenta na način da dobiju svoj termin bez gužve i čekanja. S pravima pacijenta nikada ne kalkuliram, već nastojim pružiti maksimum, a osobito sam ponosna kad na nekom skupu različitih ljudi konstatiram da moji pacijenti imaju lijep osmijeh i da su prilično sanirani što bi trebalo značilo da mi je profesionalna misija vjerojatno na dobrom putu. Djelujem i humanitarno te pokušavam pomoći, ali inzistiram da ta pomoć ostane što više u diskreciji. Ne godi mi javno eksponiranje, dostatna mi je nagrada da je pogodeno. Vjerujte, puno možete učiniti i konspirativno. Članovi moje obitelji također su izuzetno humanitarno senzibilizirani.

*Jeste li zbog svoje vjere imali neugodnih situacija?

- Recimo. Kao student imala sam križić na lančiću kojeg sam jednostavno nosila; niti sam ga isticala, niti skrivala. To je vjerojatno dovelo do toga da mi je obrana diplomskog rada organizirana na Božić. Mentor je nekako izgovorio da im je žao ako mi taj dan nešto znači... Ono što je meni i danas nevjerojatno jest to što sam u vrijeme socijalizma i prije ocjenjivanja na prvu izrekla neka im ne bude žao jer će meni taj dan odsad još više značiti (inače puno bolje reagiram na drugu, tj. moram procesuirati misao prije izicanja).

*Kako prakticirate svoju vjeru?

- Meni je crkva u susjedstvu, tako da mi je taj dio tehničkog prakticiranja vjere vrlo dostupan. U jednoj fazi života dosta sam putovala i pri tom sam uvijek nastojala obići mjesto gdje se ljudi mole, posebno katoličke oaze u različitim kulturama. Tako sam našla našu crkvu i u središtu Pekinga, a na gori Nebo - mjestu Mojsijevego uznesenja i pogleda na biblijsku obećanu zemlju i ostatke prve crkve posvećene Gospu, doživjela sam i trenutak ponosa na struku - cijela grupa hrvatskih stomatologa tamo se pomolila zajedno, spontano i naglas.

Vjeru u osnovi smatram ipak dijelom vlastite intime, vjerovatno zato što sam nesklona javnim manifestacijama vjere (nisam čak ni deseticu krunice javno izmislila), ali ja sam jednostavno tako satkana pa ni sama ne vjerujem da sam pristala na ovaj intervju.

RUŽA ILIĆ I KATA MRVELJ, STANOVNICE PROGNANIČKOG NASELJA U KOVAČEVCU Nema raja bez rodnoga kraja

Piše i snimila: Višnja Mikić

U blagdansko vrijeme čovjek je posebno osjetljiv na samoću, a pogotovo tijekom Božića kad svatko želi biti u krugu obitelji, rođaka, prijatelja. Jesmo li se ikada upitali koliko je među nama osamljenih; onih kojima su pred blagdanske dane oči prikovane uz prozor i koji čekaju nekoga tko više neće doći? Koliko je onih koji su za vrijeme prošloga rata morali „cijeli život staviti u najlon vrećicu“ i ponjeti zavičaj samo u srcu odlazeći u neizvjesnost i nepoznato?

Uz prognanike iz Hrvatske, puno je prognanih i izbjeglih i iz susjedne Bosne i Hercegovine. Koliki su morali u druge europske zemlje? Koliki do danas nisu saznali za nestale, ubijene, mučene, a „blago je vrijeme, vrijeme praštanja, obitelji, zajedništva...“

Zahvalni Biskupijskom Caritasu

Neki su novi dom, nakon mnogobrojnih se liđbi, našli i u prognaničkom naselju u Kovačevcu kod Nove Gradiške. Među njima je i Ruža Ilić iz Iljaša u srednjoj Bosni. - Kad smo morali bježati s rodnoga praga, najprije smo bili smješteni u Kakanju, kasnije smo dom našli u Varaždinu pa u Čepinu, a sada smo već osmu godinu ovđe u Kovačevcu. Lijepo nam je; imamo jela i pića, toplo nam je, samo nam nedostaje rodni kraj - priča Ruža koja je do rata radila u Željezari u Iljašu, ali radnog staža ima svega 12 godina.

Danas 64-godišnja Ruža prima socijalnu pomoć od 800 kuna. Pitamo se što doista može s tim?

- Naravno da je to premalo, ali „pokriješ se onoliko koliki ti je jorgan“. Kad više zaista nemam ni novčića, posudim, kasnije vratim i tako sastavljam kraj s krajem i to ne samo ja, nego mnogi. Ovdje nam je lijepo. Slavonci su dragi ljudi, priskoče u pomoći kad treba, a pomažemo i međusobno kad možemo. Zahvalni smo ocu biskupu Antunu Škvorčeviću koji nas posjećuje uoči Božića, Uskrsa i uz blagdan svetog Lovre pa iz Biskupijskog Caritasa stigne i darak. U predblagdanskom ozračju susreta i svete mise, lakše prebrodim ove dane. Hvala i

bilo nam je lijepo do rata. Sada na Badnjicu, dok sve pripremam, nerijetko i zaplačem, skupi se tuga u duši, ali onda kažem: „Isuse, Ti si sa mnom, slavit ćemo Božić zajedno“ - poručuje Ruža.

Vjera daje snagu Ruži i ostalim prognanicima da lakše provedu ove svete dane radosti, mira, okupljanja oko pradjedovskogognjista i obitelji. Samo vjera je ta koja je ove ljude sačuvala od mržnje i nepraštanja. - Znate onu pjesmu, ja ću samo malo prilagoditi riječi: „Kamenom me pokrij, rijekom Bosnom poškropi“. Tako će biti i ovih prosvišća dana - kaže Ruža.

Razgovoru se pridružila i Kata Mrvelj rodom iz okolice Dervente, a koja je takoder osjetila svu težinu i tugu prognaničkih dana, ali i ljubav bližnjih te pronašla utjehu u molitvi, posebno u Zlatnoj krunici i litanijama.

I njoj je lijepo u Kovačevcu; najosnovnije im, ali nedostaju obitelj, rodaci, susedi iz sela s kojima je rasla i odlazila na zornice, pjevala i veselila se. Miris planina i šuma te brzih rijeka neće nikada zaboraviti i na sam spomen rodne grude i zavičaja, pogled zaustavlja negdje u daljinu. Reče nam ona: „Hvala Slavoncima, hvala svima koji su nam omogućili boravak u ovom naselju, posebno ocu biskupu i svećenicima novogradische župe koji su nas obilazili sve ove godine, hrabri, slavili s nama misu, dijelili nam sakramente i utjehu. Ipak, treba reći: „Nema raja bez rodnoga kraja“. Znaju to i njihovi susedi i prijatelji, kojih u Novoj Gradiški ima puno pa ponude pomoći, pruže ruku podrške, pojdele s njima brigu, vrijeme i pokoju kavu.

U prognaničkom naselju uglavnom su stariji ljudi i sve ih je manje. Neki su dobili novi smještaj, a neke je dobri Bog pozvao k sebi i nagradio njihovu patnju, ranjenu prošlost, ali i zarku molitvu po kojoj su, sigurni smo, zaslužili čuti: „Valja, slugo, dobr i vjerni...“

Pričale su nam dugo Ruža i Kata jer smo ih sve ove godine susretali, pomalo se i vezali uz njih pa su i nama izmamile suze svojim sjećanjima, ali Božić je blagdan radosti i znamo da je maleni Isus, koji je u slamski rasio ruke i zagrljio cijeli svijet, sigurno zagrlio i stanare naselja u Kovačevcu. U tijeku i svetoj Božićnoj noći grijat će i njihova srca.

Šezdeset godina zajedničkog života Ivka i Luka Gazilj proslavili uz sedmoro djece

U životu je najvažnije uzajamno pomaganje

Piše i snimila: Vesna Milković

»Šezdeset godina braka možemo usporediti s atletskom disciplinom maratona - jedno i drugo zahtijeva puno truda, muke te samoodrivanja da bi se stiglo do cilja. Razlika je u tome što se nakon 60 godina ne dobiva dijamantna medalja iako je zaslužena.«

Ovim riječima obratili su se članovi obitelji Ivki i Luki Gazilju iz Pleternice na misi u župnoj crkvi sv. Nikole 23. studenoga. Oni su, kao i dalekog 20. studenoga 1954. godine, ponovo stali pred svećenika kako bi im blagoslovio vjenčano prstenje i zajednički život. Tada je to bilo u rodnoj Rami, a sada je u Pleternici svečanom činu prisustvovao i njihovo sedmoro djece; Luka, Anda, Ante, Stipo, Nikola, Slavko i Ana koji su Ivki i Luki podarili dvadesetero unučadi, a oni i petero praučadi.

Upoznali se na sv. misi

U Pleternici od 1967. žive 85-godišnja Ivka i godinu dana mlađi Luka nakon što su, kao i ostali Ramci, bili prisiljeni napustiti rodni kraj. Iza sebe su ostavili lijepo uspomene iako im, kažu, život nikada nije bio lagan. – Ja sam se cijeli život brinula o djeci. Imali smo i u zemlji, radilo se puno, ali važno je da su nam sva djeca dobro i zdravo - rekla je Ivka. – U Austriji sam radio 17 godina. Puno sam radio i ovdje. Znate, trebalo je prehraniti sve nas - dodaо je Luka.

”Želimo i dalje učiti od vas“

Upitana da nešto kaže o ocu i majci, najstarija Lucka kratko je odgovorila: - Bili su najbolji roditelji! Vjerljivo se s tim slažu i ostali članovi obitelji jer su u tekstu koji je na misi pročitala njihova unuka Tajana, napisali i ovo: "Vaš život nije bio bajka; bio je borba. Dobili ste rat, bitkom kroz bitku išli ste naprijed, od izbjeglištva iz rodne Rame do dana današnjeg okupljeni ovdje u svetištu Gospe od Suza. Budite nam uzor da ustrajemo u životu. Želimo i dalje učiti od vas."

ŽUPA SVETOG JOSIPA VRBJE

Župa brojčano mala, a duhovno snažna

Piše i snimila: Višnja Mikić

Najstariji spomen imena Vrbje (Verbie) potječe iz 1514. godine. Spomenica Niže pučke škole naziv mesta povezuje s vrbicima kojih je tada u Posavini bilo jako puno. Župa je osnovana 1789. godine, a pored Vrbja pripadaju joj još sela Bodovaljci i Sičice.

Bogata povijest

U Vrbju se 1758. godine spominje drvena kapelica svetog Josipa, a veća crkva građena je 1773. Nekoliko puta obnavljana je i preuređivana. Značajnija obnova i blagoslav crkve zabilježeni su 1909. godine. Sveti je Josip od osnivanja zaštitnik Župe, a suzantitnik je sveti Rok na čiji blagdan Vrbjani slave i Dan općine. Prvi župnik stanovao je u zgradbi stare škole, a župni stan izgrađen je 1834. godine.

Selo Bodovaljci (Bodowalz) spominje se 1523. godine, a iz 1758. postoje zapisi o kapelici svetog Mateja Apostola. Najtragičnija godina za mještane bila je 1739. kada je selo poharala kuga. Selo Sičice (Sigsapag, nešto kasnije Siszisza) kronike prvi puta bilježe 1720., a deset godina kasnije spominje se i drvena kapelica svetog Andrije Apostola. Gradila se i kapelica svetog Roka nedaleko sela, s velikim prostorom oko kapele za pokapanje preminulih od kuge.

Danas je crkva u Vrbju lijepo uređena; u središtu svetišta veliki je rezbareni križ, a u podnožju križa svetohranište. Sve je napravljeno od masivne hrastovine, rad rezbara novogradiliškoga kraja. Kasnije je izrađena i krstionica, kopija Višeslavove krstionice.

Prema riječima župnika i dekana Novogradiliškog dekanata Željka Volarića, Župa danas broji oko 1300 vjernika. Specifičnost je u tome što je preko 400 župljana na pri-vremenom radu u inozemstvu. Oni dolaze kući za veće blagdane, ali sve manje, ističe župnik. Kaže kako je ovo već treća generacija Vrbjana i vjernika susjednih sela koji žive izvan Hrvatske. Sada ondje imaju obitelji i sve rjeđe navraćaju u zavičaj.

dost duše. Nakon svete mise odlazak - svatku u svoj autobus i svi zadovoljni; i župnik, i župljani. Nekima nije lako svakodnevno putovati, ali malo žrtve, kažu, ne šteti.

Tako Barbara Jurčević svakodnevno putuje na posao u školu u Černik. U svojoj Župi također radi s djecom. - Uglavnom se sastajemo petkom, prije vjeronauka. Djeca u našoj Župi rado pjevaju pa redovito s njima vježbamo liturgijsku glazbu, ali i pokoju duhovnu šansonu. Ovako raspjevani, našim župljanim redovito pripremamo Božićni program prije ponočke, najčešće su to pjesme i igrokaz - ističe Volarić.

Vjernici su uključeni u Djelo za duhovna zvanja Požeške biskupije, a od davnine su aktivne i „kruničarke“ koje svojom molitvom redovito sudjeluju u Velikom tjednu kod Isusovog groba te na Dan župnog klanjanja.

Stara narodna izreka kaže: „Ako hoću - lako će, ako neću - kako će“. Ista vrijedi i za vjernike Župe Vrbje. Naije, djeca iz Vrbja i Sičica svakodnevno putuju u osnovnu školu u Novu Gradišku, a djeca iz Bodovaljaca u školu u Adžamovce. Srednjoškolci uglavnom putuju u Novu Gradišku kao i radnici. Budući da svi žele biti na misama zornica, župnik se dosjetio da zornice u Vrbju počnu u 5 sati i 45 minuta. U to smo se uvjerali i sami dolaskom u selo. Iza 5 i 30, pred crkvom je već vrvjelo. U spomenuto vrijeme počela je zornica, a raspjevani članovi crkvenog zboru pjesmom su nam osnažili ra-

bara. Barbara odlazi u Černik, Mladen u grad, a mi smo htjeli porazgovarati i s voditeljem župnog zbora, Antunom Stipićem. - Može, ali kratko jer ja radim u Novskoj i također putujem - kaže ovaj mladi zaljubljenik u crkvenu glazbu koji u Novskoj radi kao veterinar.

- Na misama i probama zboru sam redovit. Ukoliko sam u veterinarskoj ambulanti dežuran, zbor prilagođi probu jer sam ja i orguljaš pa nademo zajednički termin. U Župi nježujemo pučko pjevanje koje vjernici vole, znaju i prihvataju. Bitno je da sudjeluje cijela zajednica - objašnjava Antun.

Kako nam je rekao župnik, ove godine dosta se radilo na uređenju okoliša; pravila se drenaža oko crkve, sanirani su odvodni, uredene staze... Sada je zimski period i zatišje, ali Vrbjani se vole družiti. Nitko se ne zatvara, nego se pomažu i posjećuju.

Ukorak s liturgijskim vremenom

LITURGIJSKA GODINA B

Piše: Josip Krpeljević

BOŽIĆ

Ključna je riječ čitanja božićne danje mise spasenje (hebr. ješuá). Tom riječu započinje Izajjin ulomak prvega čitanja, tom istom riječu završava. Ime *Isus* (hebr. Ješúa) izvedenica je te imenice. Imamo, dakle, istu riječ za Isusovo ime i za spasenje, razlika je samo u naglasku. Pripjevni psalm (Ps 98) doslovno je prepjev Izajjinog proročkog ulomka. On je hvalospjev Božjeg spašenja koje je po Isusovom utjelovljenju objavljeno svim narodima. Novozavjetni ulomak – početak Poslanice Hebrejima – prikazuje Isusa kao konačnu Očevu Riječ. Za nj kaže da je *otisak bića Božjega* (grč. haraktér, označava karakter osobe, njezinu bit, a to je također ono što Stari zavjet izriče riječu *ime*). Isus je, dakle, Bog jer od Oca baštini Ime, odnosno božanski karakter, božansku bit. Starozavjetni vjernik, a tako i današnji pobožni Ži-

SVETA OBITELJ ISUSA, MARIJE I JOSIPA

Starozavjetni mudrac Sirah uči nas da Bog želi da se međuljudski odnosi u obitelji temelje na međusobnoj ljubavi i poštovanju. Tako je bilo od pamтивијека. Zašto tako ne bi bilo i danas? Obitelj se u našem današnjem društvu sve više pokušava temeljiti na individualnim pravima pojedinaca, a sve manje na međusobnoj ljubavi njezinih članova. To je osnovni razlog što obitelj zapada u sve veću krizu, no to je ujedno i najbolja dijagnoza za njezino ozdravljenje. Pripjevni psalm (Psalm 128) obiluje slikama plodnosti (*žena kao plodna loza*), odnosno slikama zdravog i brojnog potomstva (*sinovi kao mladice masline*). U suvremenom društvu plodnost žene i muškarca, nažalost, više se ne do-

BOGOJAVAĐENJE – TRI KRALJA

Riječ Božja današnje nedjelje povala je Božjoj mudrosti i Božjoj riječi. Starozavjetni mudrac Sirah uči nas da je prava i istinska mudrost, koju je Bog stvorio prije postanka svijeta, dostupna i nama danas. U svjetlu Božje riječi možemo tumačiti smisao svoga postojanja te smisao čitave ljudske povijesti. Apostol Pavao u ulomku Poslanice Efežanima potiče nas da molimo za dar Duha mudrosti i objave koji će nam prosvijetiti oči srca, da živimo dostojno našega kršćanskog poziva – životom djece Božje jer smo u Kristu postali posinjenja Božja djeca. Sve je nezasluženi dar koji izvire iz srca Boga koji strastveno ljubi čovječanstvo. Evangelist Ivan starozavjetnu teologiju Riječi i Mudrosti primjenjuje na Krista u njegovom odnosu s Ocem (usp. Izr 8; Mudr 6-9). Doista, Isus je potpuna i konačna Riječ božja, prava Mudrost koja je postala vidljivom, osoba posljana od Boga kao jedinorodeni Sin Očev. Ivanov Proslav meditativni je sažetak čitavoga božićnog otajstva jer nam objavljuje tko je utjelovljeni Božji Sin, a tko smo mi. "Svetost kršćanskog života ne temelji se na ljubavi prema nekom apstraktnom zakonu, nego na ljubavi prema živome Bogu, božanskoj osobi Isusu Kristu, utjelovljenoj Riječi božjoj koja nas je otkupila i oslobođila tame grijeha. Taj se život, isto tako, temelji na ljubavi prema našoj braći u Kristu" (Thomas Merton). ■

NEDJELJA KRŠTENJA GOSPODINOVOG

U starozavjetnom čitanju iz Knjige proroka Izajje slušamo ulomak Prve pjesme o Sluzi Jahvinu. Novozavjetna Crkva u ovom liku Sluge prepoznala je Isusa Krista koji je došao služiti. Psalm 29 poziv je na slušanje i gledanje Božje slave: "Čuj, Gospodin nad vodama, Bog veličanstveni zagrmje". U kontekstu današnjeg blagdana, glas Boga koji sjedi nad vodama, glas je upućen Sinu u trenutku krštenja na rijeci Jordanu. U novozavjetnom čitanju iz Dječja apostolskih slušamo Petrov govor kojim se zaključuje njegov susret s rimske satnikom Kornelijem. U središtu ovog ulomka je prevazna Petra spoznaja za budućnost novozavjetne Crkve - u svakom je narodu Bogu mao onaj koji ga se boji i čini pravdu. Markov evandeoski ulomak opisuje nam prizor Kristova krštenja na Jordanu kao početak vršenja njegove mesijanske službe. I smisao našeg krštenja je da cijelog života živimo kršćanskim, a ne poganskim načinom života. "Nije dosta samo krstiti se, nego se treba i roditi iz tog krštenja, kaže nam Isus. Krštenje nas već čini djecom Božjom, krštenje već donosi spas, ali naša odluka za to krštenje odlučujuća je kako bismo se odgajali i sazreli za vjeru. Crkva kao da stalno nosi u svojoj utrobi ljudi koji su kršteni, a nisu se rodili iz tog krštenja" (Tomislav Ivančić). ■

TREĆA NEDJELJA KROZ GODINU

Tema ovonavedjelne Božje riječi je obraćenje. U kratkoj, ali prekrasnoj knjizi proroka Jone slušamo dramatični opis kako se poganska Niniva obratila na Joninu propovijed. Iz ljudskog kuta gledanja činilo se da proročki navještaj u poganskoj sredini nema nikakvih izgleda biti prihvaćen, no ipak se dogodilo čudo i veliki je grad sa svim svojim stanovnicima (i ljudima, i životinjama) spašen. Pripjevni psalm (Psalm 25) hvali Božju nježnost i ljubav prema grješnicima. Naš Bog je Bog koji zalutali grješnike vraća na prav put. U novozavjetnom ulomku iz Prve poslanice Korinćanima apostol Pavao podsjeća na prolaznost našega materijalnog svijeta i vremena. Na tu istinu nas podsjeća i sv. Terezija Avilska, čiju petstotu obljetnicu rođenja ove godine slavimo, kad kaže: "Todo se pasa, solo Dios basta" (Sve prolazi, samo je Bog dostatan). U Markovu evandeoskom ulomku slušamo kako Isus, dok nam upućuje poziv na obraćenje, odmah traži učenike, odnosno suradnike u svom djelu evangelizacije. "Ako dopustiš da te prožme Isusov Duh, ako osjetiš Isusa i duboko ga doživiš, nemoguće je da to ne podijeliš s drugima. Čovjek osjeća potrebu da Isusa daruje drugima. Zato mi, po sličnom iskustvu, spontano postajemo apostoli" (Zvjezdan Linić). ■

DRUGA NEDJELJA KROZ GODINU

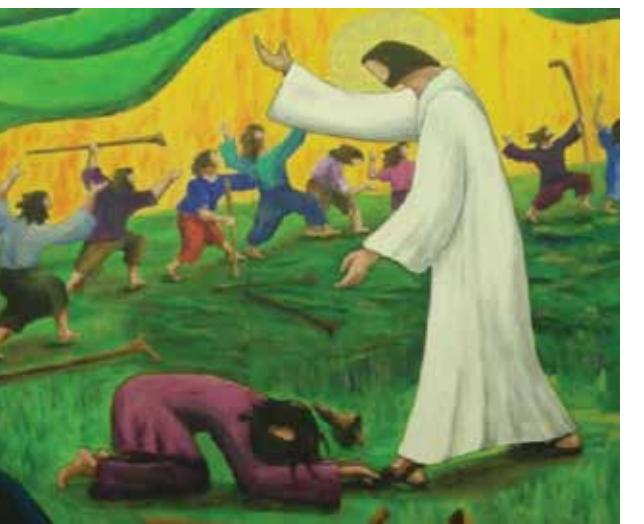
Božja Riječ ove nedjelje progovara nam o Božjem pozivu i čovjekovu odazivu. Prvo čitanje nam na jednostavan, ali otajstveno snažan način, opisuje poziv dječaka Samuela koji će kasnije, kao sudac i prorok, u Izraelu odigrati ključnu ulogu u uspostavi izraelskog kraljevstva. Pripjevni psalm (Psalm 40) hvalospjev je čovjekovu odazivu na Božji poziv. U novozavjetnom ulomku iz Prve poslanice Korinćanima apostol Pavao nam upućuje poziv da proslavimo Boga u svom tijelu. Tijelo krštenog kršćanina, jer je hram Duha Svetoga, nespojivo je s poganskom bludnošću. Ivanov evandeoski ulomak prekrasno opisuje kako Isus poziva svoje prve učenike. Prvopozvani Andrija (grč. andréa znači hrabrost) dovodi Kristu svog brata Petra kojem Isus daje prvenstvo. Andrija se, kao pravi brat, nije zbog toga naplijutio na Isusa. Lijepo svjedočanstvo kršćanskog bratstva svijetu nedavним su susretom pružili papa Franjo i carigradski patrijarh Bartolomej I. To je još jedan malen, ali važan korak prema što skorijem ujedinjenje istočne i zapadne Crkve. "Postoje neki nezaboravni susreti s Isusom. Ljudi koji su ih doživjeli svjedoče da se to ne može zaboraviti. Oni znaju da je to onaj životni istinski događaj za koga se isplati živjeti. To je životni susret. Ne miruj dok se u tvojoj duši i srcu života ne dogodi takav susret. Neprestano istražuj: 'Učitelju, gdje stanuješ?' Čim to otkriješ, bit će ti sve jasno" (Zvjezdan Linić). ■

CETVRTA NEDJELJA KROZ GODINU

U starozavjetnom ulomku iz Knjige Ponovljenog zakona daje nam se obećanje novog Mojsija, velikog proroka. U tom obećanom Proroku kršćanin prepoznaje Krista Gospodina. Pripjevni psalm (Psalm 95) podsjeća na tvrdokornost i neposlušnost naroda u pustinji i poziva nas da i mi danas ne propustimo poslušati Božji glas. U novozavjetnom ulomku iz Prve poslanice Korinćanima slušamo Pavlovo pohvalu djevičanstva i celibata radi Kraljevstva Božjeg, a u Markovu evandeoskom ulomku slušamo kako Isus Krist Mesija, Pomazanik Duhom Svetim, izgoni zloduhe i time pokazuje da je Sotonino vlasti došao kraj. "Isus je jači od svekolike davolske sile. Prema tome, kad bismo vjerovali da smo Božji i prepustili se Isusu, njegovu vodstvu i ljubavi, bila bi i u našem životu onemogućena svaka davolska sila (Zvjezdan Linić). ■

PETA NEDJELJA KROZ GODINU

U starozavjetnom čitanju slušamo žalopjku trpećeg pravednika Joba. I nama se, kao i Jobu, u trenutcima patnje čini da nam je srce skršeno, da su nam sve lađe potonule i da smo korak do očaja. Međutim, pripjevni psalm (Psalm 147) pokazuje nam da nije tako. Kad se čini da nas je Bog napustio, On nam čudesno priskače u pomoć. To su iksusili mističi poput sv. Terezije Avilske, proživljavajući *tamnu noć* (noche obscura) Božje odsutnosti. U novozavjetnom ulomku iz Prve poslanice Korinćanima apostol Pavao nam daje sebe za uzor i ideal evangelizatora. Njemu nije na prvom mjestu plaća, već služba navještanja evandelja; njoj je sve podređeno. U Markovu evandeoskom ulomku nastavljamo slušati kako Isus izgoni zloduhe i lijeći bolesne. Snagu za svoju službu Isus crpi iz svakodnevne molitve. "Mi najčešće želimo za sebe ozdraviti, želimo se oslobođiti patnje za sebe. Kod Isusa ozdravljenje znači i osposobiti se za služenje, biti na službi. Kad je Isus ozdravio Petru punicu, ona je odmah ustala i posluživala ih. S ozdravljenjem nestaje razlog za sažaljenje. Ozdravljenik više nije u središtu pažnje. Tako su sada i Petrovoj punici drugi važni. Može se posvetiti služenju. Međutim, Isus ju je dotaknuo i izlječio. Odmah potom evandelje kaže kako ona 'ustade i posluživaše im'. Želiš li tako ozdraviti? Isus će te ozdraviti od tvog umora, stvarnog ili umišljenog, od svih umišljenih ili stvarnih bolesti, tako da potom možeš biti sasvim za drugoga" (Zvjezdan Linić). ■

ŠESTA NEDJELJA KROZ GODINU

Čitanje iz Knjige Levitskog zakona opisuje nam sudbinu gubavca u Starom zavjetu. Iz našega suvremenog kuta gledanja, takvo postupanje s bolesnim gubavcima izgleda nehumano postupanje koje graniči s okrutnošću. Isključivanje zaraženog bolesnika bila je u onodobnim prilikama nužna karantena za zaštitu društva u cjelinu. Pripjevni psalm (Psalm 32) proglašava blaženim čovjeka kojemu je grijeh oprošten. On je sličan čovjeku koji se očistio od gube. Možete li zamisliti kakav je to radost? U novozavjetnom čitanju apostol Pavao ponovno nam stavlja sebe kao uzor koji valja naslijedovati. Nije to oholost jer i Pavao je naslijedovao Krista. On, sv. Terezija Avilska, toliki svetci i svetice primjer su nam kako da svatko od nas naslijede ne njih, nego Krista. U evandeoskom ulomku opisan je Isusov susret s gubavcem što je za ovog zaraženog bolesnika bio radostan trenutak ozdravljenja. Bolest gube ovdje valja promatrati kao sliku ljudskoga grijeha. "Provjeri u svom srcu vjeruješ li stvarno da sviljudi koji su oko tebe u crkvi, a koji su grješnici, mogu postati novi, da ih Isus može dotaknuti, da ih njegova ljubav može promjeniti. Razmišljaj na sličan način o svim grješnicima oko sebe, posebno o onima najbližima tj. o svom mužu, svojem djetetu, svojoj sestri, svojoj susjadi, svojoj ženi, svojemu bratu. Počni vjerovati da Isus i njima hoće dati priliku. Njegova ljubav može svakoga dotaknuti. Međutim, daješ li im ti priliku?" (Zvjezdan Linić). ■

Zajedništvo • GLASILO POŽEŠKE BISKUPIJE

OSNIVAČ I IZDAVAČ: Biskupski ordinarijat, Požega

GLAVNI UREDNIK: Ivica Žuljević

UREDNIČKI KOLEGIJ: Ivica Žuljević, Ljiljana Marić, Pavle Primorac, Višnja Mikić

LEKTOR: Romana Thür • GRAFIČKA PRIPREMA: Tomislav Koščak

TISK: Denona, Zagreb • ISSN: 1846-4047

ADRESA UREDNIŠTVA: Trg Svetog Trojstva 18, 34000 Požega

Tel. 034-290-300; fax. 034-274-295 • e-mail: pbzajednistvo@gmail.com

DALIBOR BANAJ IZ POŽEGE SVJETSKI JE PRVAK U LOVU NA ŠARANE Sport u kojem natjecanje traje 72 sata

Piše: Ljiljana Marić • Fotografije iz privatne arhive

Dalibor Banaj, zajedno s Hrvojem Jakopovićem, nedavno je osvojio svjetski naslov u lovnu na šarane. Ova dvojica Požegana već su četiri godine članovi hrvatske reprezentacije, a naslov svjetskih prvaka osvojili su na natjecanju u talijanskom gradu Pietrafitta. Osim što su osvojili pojedinačno zlato u konkurenциji od 72 ekipe, oni su s ostale tri hrvatske ekipe izborili najbolji rezultat između 24 reprezentacija. Osvojanjem prošlogodišnjeg srebra i ovogodišnjeg zlata te gledajući rezultate u zadnjih 16 godina od kada se održavaju ovakva natjecanja, hrvatska reprezentacija postala je jedna od najuspješnijih u ovom sportu koji je, inače, najviše razvijen u Engleskoj. Prema rezultatima,iza Hrvatske je Južnoafrička Republika.

Dobra fizička priprema

- Ribolovom se bavim od kada znam za sebe jer mi je i otac ribolovac. Prvo sam pećao po barama koje su se napravile nakon kiša u dvorištu. Natjecateljski se ribolovom bavim posljednje četiri godine. Zajedno s Hrvojem 2011. godine postao sam prvak Hrvatske i od tada smo nas dvojica članovi hrvatske reprezentacije. Do sada smo tri puta osvajali prvenstvo Hrvatske, a jednom smo bili treći - ističe Dalibor Banaj, diplomirani inženjer elektrotehnike zaposlen kao profesor na Tehničkoj školi u Požegi.

Vjera me uči poštenju

Vjerski odgoj Dalibor je primio u roditeljskom domu u Jakšiću, a od 2009. godine živi u Požegi sa suprugom i dvije kćeri od kojih je starija učenica prvog razreda Katoličke osnovne škole. Cijela obitelj, kada Dalibor nije na natjecanju, obavezno ide na nedjeljni svetu misu. -Vjera me uči poštenju, a to je u sportu jako važno. Imam natjecatelja koji varaju, ali na kraju se poštenje uvijek vrati i mi se toga držimo - poručuje Dalibor.

Njegov rezultat, kao i rezultat njegovog kolege, tim je veći jer su obojica u ovom sportu amateri te nemaju na raspolaganju ni novca ni vremena kao natjecatelji iz drugih zemalja. Taktiku zato najčešće razrađuju noću. Velik dio vremena potroše i na pravljenje mamaca, pripremu ribarskih štapova, vezivanje udica... Tjedan dana prije svakog natjecanja traju pripreme jer svaka je voda drugačija.

- U nogometu se prije utakmice mora proučiti suparnička ekipa, a u ribolovu treba dobro proučiti vodu na kojoj se lovi. Zbog toga se u ribolovu prije natjecanja i lovi kako bi se saznalo koji su mamci najbolji, čime i koliko treba hraniti ribu. Osim toga, kako je važna i fizička priprema jer se na natjecanjima u Hrvatskoj, koja počinju u petak ujutro i traju do 12 sati u nedjelju, neprekidno lovi 52 sata. Uglavnom se ulovi preko 500 kilograma ribe, što je u prosjeku, ovisno o težini šarana, od 50 do 70 riba. Tko je sposobniji i ustrajniji, pobjeđuje. Ako nisu fizički spremni, padaš i psihički. Prije početka sezone ribolova malo trčimo i odlažimo u teretanu kako bismo bili u kondiciji - objašnjava Dalibor koji je, kao i Hrvoje, član Udruge športskih ribolovaca i Udruge invala Domovinskog rata Republike Hrvatske.

Za mame potroše do 1000 jaja

Dalibor objašnjava da je za pobjedu važno nekoliko stvari; osim fizičke i psihičke spremnosti, važni su mamci i način njihovog krštenja. - Mamce sami pripremamo od nekoliko vrsta brašna, bude ih i po 15 različitih. Od toga brašna napravimo tijest u koje dodajemo jaja. Ljudi uvijek misle da imamo svatove kada dođemo kupiti jaja jer nama treba od 600 do 1000 komada. Za svaku natjecanje treba nam oko 50 kilograma mamaca. Jako je važno koji se mirisi stavljaju u mamce, ali to je naša tajna. Samo za mamce za jedno natjecanje treba nam tri do četiri tisuće kuna i to ne bismo mogli osigurati bez sponzora, a tu su još i udice. Kao reprezentacija, za svjetsko smo prvenstvo

potrošili 25.000 kuna samo za mamce. I štavovi dosta koštaju jer moraju biti vrhunski. Naime, mi lovimo na daljine od 140 do 160 metara, a spremni smo loviti i na daljine do 200 metara - objašnjava Dalibor.

Svjetski prvaci su ove godine u Italiji ulovili 144 kilograma ribe dok je druga bila francuska ekipa s ulovljenih 120 kilograma. Iako se čini da je razlika velika, pobjednik se ne zna do samoga kraja. Naime, Francuzi su vodili sve do zadnje večeri.

- Oni su vodili i to s razlikom od 20 kilograma, ali s obzirom da je natjecanje trajalo 72 sata bez prestanka, pali su i nisu mogli izdržati do kraja. Jutro smo dočekali s 10 kilograma prednosti i u iduću četiri sata natjecanja tu smo razliku povećali za još desetak kilograma. Računa se riba koja je teža od 1,5 kilograma i to samo šaran i amur. Bilo je vrlo napeto, posebno u završnici. Naš tabor pratio je njihovu kilažu, a njihov našu. Tijekom ta 72 sata gotovo uopće nismo spavali. Noću, kada je riba slabije grizla, naizmjence bismo se odmorili i malo zaspali po sat-dva u ležaljci. Bilo je jako naporno, ali kad smo stali na postolje, sve smo zaboravili - kaže Dalibor koji se nekada aktivno bavio nogometom i gotovo postao hrvatski reprezentativac, ali je zbog ozljede morao odustati.

Zanimljivo je da Dalibor ribu uopće ne jede osim kada je post, a tada je to obično pastrva, no šaran nikada. Dodaje da se natjecanja i treninzi odvijaju po principu "ulovi pa pusti". Iako mnogi smatraju da ribolov nije sport, nego ugodna razonoda koja pomaže čovjeku da se opusti, natjecanje u ribolovu je, objašnjava Dalibor, izuzetno naporno te su potrebna 3-4 dana za oporavak. U Engleskoj ili Francuskoj Dalibor i Hrvoje mogli bi živjeti od bavljenja ovim sportom jer tamo postoje velike tvrtke koje se bave proizvodnjom ribolovne opreme i koje takve sportaše sponzoriraju, a u hrvatskim prilikama zadovoljili su se time što im sponzori plaćaju materijal potreban za mamce i drugu opremu.

Biskup krstio djecu iz brojnih obitelji

Krštenje petog djeteta obitelji Jozić iz Đulovca

Na blagdan Obljetnice posvete Lateranske bazilike, 9. studenoga, biskup Antun Škvorčević pohodio je župu Đulovac te predvodio euharistijsko slavlje u župnoj crkvi tijekom kojega je krstio Mihaelu, peto dijete Đore i Marije Jozić. Pozdravljajući okupljene, biskup je izrazio radost što može biti s njima na svetom slavlju, što zajedno s njima može uzdržati dušu Bogu i u euharistiji biti dionikom Isusove žrtve ljudav na krizu. Poseban pozdrav uputio je roditeljima Jozići te im čestito da dana života podsetivši da je rođenje djeteta velik događaj za obitelj, župu i cijelu domovinu te da se zajedno s njima želi radovati i zahvaljivati.

Podsjetio je kako smo u svetom krštenju postali hramovima Duha Svetoga i da dionikom te otajstvene stvarnosti po krštenju postaje i mala Mihaela te da će se po prisutnosti Isusova Duha i ona izgraditi do punine dara Božjega. Zaključio je kako nam ta tvrdnja doziva u svijest da je za naš rast i puno ostvarenje važnije ono što je u nama, negoli u kući i oko nje te je potaknuo nazočne da to ne zaborave u svojoj svakodnevici.

Biskup je na kraju slavlja novom župniku Ivanu Čertiću poželio plodno djelovanje u suradnji sa župljanim, a napose u radu s mladima i obiteljima. Spomenuo je da je općinsko vodstvo otkazalo donedavno djelovanje Dječjeg vrtića „Sunc“ u Caritasovoj zgradi u Đulovcu te započelo s predškolskim programom za djecu u kojem ne sudjeluje Crkva. Potaknuto je prisutne da u istoj zgradi organiziraju pastoralna okupljanja za mlade i obitelji u suradnji s Caritasom.

Obitelj Parapatić krstila šesto dijete

U župnoj crkvi sv. Bartola Apostola u Dežanovcu biskup Antun Škvorčević predvodio je 16. studenoga središnje nedjeljno euharistijsko slavlje i krstio Ivana, šesto dijete u obitelji Đorda i Čarlene Parapatić. Ujedno je krstio i Stipu, treće dijete u obitelji Ilijе i Gordane Martić. Nakon pozdrava župnika Željka Benkovića, biskup je rekao nazočnima kako je rođenje novog čovjeka najveća novost koja se Hrvatskoj može dogoditi te čestitao roditeljima što su to razumjeli i što su se u suradnji s Bogom opredjelili za život.

U homiliji biskup je podsjetio da je čovjek najveći primljeni talent i kada ima hrabrosti sama sebe darovati drugima i položiti život za druge, postaje dionikom dinamizma Božjeg trojstvenog bića kojeg je posvjeđao Sin Očevo kada je postao čovjekom i položio sebe u smrt da bi nam podario puninu života. Dodao je da dvije dežanovачke obitelji koje su donijele djecu na krštenje svjedoče odvažnost međusobnog sebedarja; život ispunjen smislim po ljubavi i žrtvi. Čestitao je roditeljima Parapatić i Martić na tom opredjeljenju i pozvao nazočne da i oni na svim razinama obiteljskog i javnog života svojom založenošću za dobro drugih budu sjedinjeni s Isusovom žrtvom koju slavimo u svjetu misi te tako pridonesu boljku svoje domovine.

Na završetku svetog slavlja biskup je naglasio vjernicima da ne zaborave kako ključ uspjeha i smisla naše sadašnjosti i budućnosti nije u tome što ćemo od nekoga primiti, nego koliko ćemo sebe dati za druge.

Krštenje Veronike, petog djeteta obitelji Gorički

Na svetkovinu Krista Kralja, 23. studenoga, biskup Antun Škvorčević pohodio je župu Uznesenja Blažene Djevice Marije u Novoj Bukovici te predvodio središnje župno euharistijsko slavlje tijekom kojega je krstio Veroniku, peto dijete u obitelji Ivana i Martine Gorički. Župnik Mario Matijević izrazio je biskupu dobrodošlicu. Biskup je u pozdravu očitovala radost što može s vjernicima u Novoj Bukovici slaviti ovu svetkovinu kao i završetak liturgijske godine i to u dragoj prigodi krštenja petog djeteta roditeljima Gorički koji je posebno i s poštovanjem pozdravio te im Zahvalio što su se još danput opredjelili za život i time očitovali vjernost Bogu i hrvatskoj budućnosti.

Temeljem Matejeva evandeoskog izvještaja, upozorio je da Bog poštuje čovjekovu slobodu koja ima mogućnost opredjeljenja za sebičnost, a protiv ljubavi, čime se osuđuje na vječnu smrt te da je mjerilo posljednjeg suda odnos naša slobode prema Bogu i bližnjemu, a napose prema najmanjima s kojima se Isus poistovjetio. Drama našeg postojanja je u pitanju vjerujemo li uistinu ljubavi, reka je biskup, i iskazujemo li je najmanjima. Pohvalio je roditelje Gorički i Zahvalio im što su prihvatali izazov ljubavi te ponovno primili u svoju obitelj još jednoga najmanjeg u kojem prepoznaju prisutnoga samoga Isusa Krista.

Biskup je čestitao obitelji Gorički na petom djetetu preporođenom u krštenju što su nazočni popratili pljeskom. Zahvalio je svima koji surađuju sa župnikom i pomažu u ostvarivanju župnog zajedništva te na sve zazvao Božji blagoslov.

U Voćinu kršteno devetero djece

Na Prvu nedjelju došašća, 30. studenoga, biskup Antun Škvorčević predvodio je u voćinskom marijanskom svetištu euharistijsko slavlje te krstio devetero djece iz voćinske župe: Hrvoja, sedmo dijete u obitelji Jozе i Marije Tunić; Leonu, šesto dijete u obitelji Serafina i Andeline Čović; Anu Mariju, četvrto dijete u obitelji Nikole i Katarine Simonović; Mariju, četvrto dijete u obitelji Josipa i Kate Jaković; Diru, treće dijete u obitelji Nikole i Evice Matić; Franju, treće dijete u obitelji Mladena i Marijane Palić; Filipu, treće dijete u obitelji Ivana i Ivane Vuković; Mateju, drugo dijete u obitelji Sladana i Ivane Jožić te Anamariju, prvo dijete u obitelji Zefa i Andeline Djekići. Biskup je u pozdravu podsjetio da započinjemo vrijeme došašća; iščekivanja i priprave za Božić koje je u Voćinu označeno velikom radošću i nadom zboru krštenja devetero djece u kojem je Bog položio hrvatsku budućnost. Dodao je kako je najradosnije iščekivanje Božića upravo ono s djetetom u kolijevci što nam svjedoči o Božjem naumu u Isusu Kristu rođenom kao čovjeku.

U homiliji biskup je istaknuo da su spomenute obitelji svojim hrabrim opredjeljenjem veliko osvježenje u sumornoj hrvatskoj svakodnevici kojom vlast ozračje beznada i kultura smrти što se pogotovo očituje posljednjih dana u velikoj pozornosti koja se daje zakonu o abortusu, a ne pitanju kako poduprijeti nova rođanja, vrijednost života i dostojanstvo roditeljstva i obitelji. Izrazio je zadovoljstvo što je ta velika poruka o životu i obitelji danas potvrđena u Marijinom Voćinu te odaslena svima, premda joj mediji neće posvetiti onolikou pozornost koliko pitanju abortusa.

Sjećanje na stare slavonske običaje u došašću i božićnom vremenu

Piše i snimila: Višnja Mikić

kako je bilo nekad. Župom Gornji Lipovac, pa i filijalom Pavlovcima, već 25 godina upravlja župnik iz Nove Kapele, a danas je to preč. Goran Mitrović.

Procesija kroz selo

Bili smo pred Božić u Pavlovima. Dočekali su nas tišina, miris peći, pitomi prosinčki sutan te snaše Anka Ralašić (61) i Eva Rašković (77) koje su nam iz prve ruke ispričale kako je nekada projecalo predbožićno vrijeme. - Redovito smo odlazili na zornice u župnu crkvu u Gornji Lipovac. Put su nam osvjetljavale baklje, poslije toga fenjeri. Pješaćili smo preko brda, poprijeko, molili i pjevali i nikom nije bilo teško ustati i odlaziti na mise - prisjeća se Eva.

Anka nam je pričala kako su stari pravili baklje puno prije došašća i Božića, tako da kad stigne sveti Andrija i prva nedjelja došašća, sve bude spremno.

- Od svete Lucije do Božića svake je večeri isla uz baklje procesija kroz selo. Okupljali smo se u kapelici i pošli s jedne na drugu stranu sela. Bake su molile krunicu, a djevojke bi pjevale adventske i marijanske pjesme. Bilo je kao u raju. Na prozorima svake kuće gorjele su svijeće, pjesma se razlijegala daleko kroz tihu prosinčku noć. zajedno smo odlazili i na polnočku. Stariji, kojima je bilo daleko pješaćiti u Gornji Lipovac, ostajali su u seoskoj kapelici i molili krunicu do početka polnočke, tako smo svi bili duhovno povezani - kažu naše sugovornice.

Molilo se redovito i u kući, svake večeri. Baka Eva sjeća se kako je njezin otac uvijek započinjao krunicu, a ostali bi ga slijedili. - Eh, dok je iz svake kuće odzvanjala zajednička molitva, bilo je i života u selu. Danas je sve drugačije - kaže Anka.

Eva se prisjeća molitve koja se moliла na Božić u njihovoј kući i u selu:

„Isus se rodi u pol’ noći u štalcici, u jaslicama, med ovčicama. Njega ovce poznavate, tudi ljudi dotekešte. Tudi ljudi govore: „Oj, vi ženke i mladenke,

pokažite nam pravu stazu na ‘nu vodu tekućicu, děno Gojspa sama kleći i u kriju knjige drži. Knjige su joj govorile: „Ti ćeš, Gojspo, Sinka imat!“ To se Gojspa začudila i prečudila: „Kako bi ga ja imala, kad se nisam udavala, ni za grije poznava? Kad sam čista golubica, Josipova zaručnica? Josip me je zaručio, u raju me je postavio, da u raju ja prebivam dok je svita i vijeka vjekova. Amen!“

Anka i Eva zajednički su izmolile još jednu staru molitvicu:

„Križ ide po nebu, križu se moli-mo, tražimo Mariju. Marija je zaspala na ‘nom bijelom kamenu. Nju Židovi budiše: „Ajd ustani, Marijo, led pod tobom škripuca, Majka Sina zibucka, sva po moru galija, sama Zdrava Marija. Sveti Petar, duovnik, naši duša pomoćnik. Sveti Petar crkvu gradi, ni na nebu ni na zemlji, već u zraku, na oblaku. U njoj Isus misu reče, mat' Marija uz njeg kleče pa govorit mat' Marija: Oj, Isuse, sinko moj, kako j' posto svit i vik i po svitu redovnici, Tvoji, Sinko, nasljednici, nije take mise bilo, u sve vijke vjekova. Amen.“

svog „patrona kuće“ tj. svetca zaštitnika. Dijeljenjem zadruga, „razdiljenici“ su na novi temelj „ponijeli“ svog patrona pa tako svaka obitelj i danas ovdje ima zaštitnika - sv. Blaža, sv. Nikolu, sv. Valentina itd.

Naše snaše su nam posvjedočile i kako se u došašću odijevalo.

- Slično kao i u korizmi; u tamnije boje, a na glavi su se nosile marame „zapalujuće“ - tamno plave ili ljubičaste, nikako „vesele“ boje - kažu nam. Slično su spremale i sobu u kojoj su uglavnom svi boravili. Kreveti su zastirani ponjavama „pločarama“ - plavim, zelenim ili ljubičastim, a takav je trebao biti i stolnjak, mirnijih boja. Trajalo je to do Badnjaka, do mise polnočke. Tada bi oblačile „ponovu“ i poslije mise, usred sela, igrali su „kolo u dva reda“.

Iako je lijepo hrvatske običaje ovog sela pomalo prekrila prašina, naše snaše još i danas za Badnjak znaju ispeći „pogaču s ružicom“, neki još uvijek kite smreknu a ne bor, no Božić se ne događa u sobi niti pod borom, nego u srcu čovjeka.

Zaštitnik obitelji

Čuli smo od naših sugovornica kako je nekada svaka kućna zadruga imala

Štivička djeca i mladi izradili veliki adventski vijenac i jaslice

Župi svete Marije Magdalene u Štivici djeca i mladi okupljaju se i aktivno rade već nekoliko godina. Aktivnosti je inicirala i s njima ih provodila studentica teologije Marina Dedović. Ove jeseni diplomirala je i još aktivnije nastavila raditi. U suradnji sa župnikom, uvježbavali su igrokaze, organizirali radionice i biciklijade, sa župljanima odlazili na hodočašća i sl.

Na početku adventa kraj crkve su izradili veliki adventski vijenac, upriličili program za svetog Nikolu, uredili jaslice u cintoru te zajedno s članovima župnog pastoralnog vijeća kitili borove u crkvi. Tijekom božićnih blagdana postaju „Betelemaši“ koji posjećuju stare i usamljene župljane donoseći im skromne darove, a prije svega božićnu radost i veselje te svoje vrijeme za druženje i razgovor. Uključili su se i u Caritasove radionice kako bi pripomogli u prikupljanju novca za potrebe u Župi. Tako je štivička mladež, koju u Župi od milja zovu „Djeca i mladi iz Magdale“, ponovo doživjela radost darivanja i korisno provedeno vrijeme. (V. Mikić)